JAGODE NAŠE PASTORALE

Glasilo Škofije Novo mesto MAJ 2014, letnik IX, številka 2

UVODNIK

Dva ŽIVA papeža ob dveh papežih SVETNIKIH

Papež Frančišek – nov in močan veter v Cerkvi

Papeževanje v slogu služenja, človeške bližine in topline, dialoga, skromnosti

Dobro leto je za nami, odkar je na Petrovem sedežu papež Frančišek. Poudarjajo, da je ob njegovem prihodu zavel nov in močan veter. Zato v Vatikanu že dolgo ni bilo tako razgibano in živahno, kot je danes. Izredno zanimanje časnikarjev za sedanjega papeža, njegove izjave, poleg tega tudi nekatere nepričakovane poteze (bivanje v domu sv. Marte, reforma rimske kurije, poostren nadzor nad vatikanskimi financami ...) in razni dogodki, povezani z njim, polnijo svetovne časopise.

Tudi eden zadnjih dogodkov, kakršnega v zgodovini Cerkve še ni bilo, ima veliko skupnega s sedanjim papežem. Ob dveh živih papežih – zaslužnem Benediktu XVI. in sedanjem. Frančišku – sta bila dva skoraj neposredna predhodnika, ki ju starejši poznamo še v živo, Janez XXIII. in Janez Pavel II., razglašena za svetnika. Oba sta v svojem času pustila globoke sledove, ki so močno zarezali v tedanje ustaljene navade v Cerkvi (še posebno za časa Janeza XXIII.) in ki zelo odmevajo tudi v naš čas in prostor. Zato sta v marsičem premaknila kolo Cerkve iz ustaljenih kolesnic močno naprej.

Papež Janez XXIII. – Janez Dobri je z II. vatikanskim cerkvenim zborom naredil velik korak naprej – lahko mu celo rečemo, da je bil »daljnovidni vodnik Cerkve«. S svojim »aggiornamentom«, ko je spustil veliko svežega zraka v nekoliko preveč »juridično in okostenelo« cerkveno življenje, pa tudi s človeško toplino in iznajdljivostjo, je Cerkev povedel v nove čase.

Papež Janez Pavel II., ki ga ima večina kristjanov še vedno živo pred očmi, pa je s svojo karizmo komuniciranja, neposrednosti, diplomatsko spretnostjo, z globoko izkušnjo komunizma in živo vero, saj je bil mož molitve in je imel preroškega duha, pomagal »rušiti« berlinski zid. Tako je Evropa zopet zadihala z obema pljučnima kriloma.

Kaj pa sedanji **papež Frančišek,** ki nadaljuje proces aggiornamenta na povsem nov, poseben, za nas v marsičem presenetljiv način? Za mnoge postaja otipljiva Jezusova priča danes. Preseneča od prvega dne. Zbuja močne simpatije in naklonjenost, ne samo pri večini duhovnikov in laikov, ampak tudi pri necerkvenih ljudeh (razen pri nekaterih salonskih in v tradicijo zabetoniranih kardinalih, duhovnikih in laikih, ki poudarjajo:

»… ***vedno smo delali tako*** …« (glej: VE, št. 33).

V luči papeževanja teh treh papežev, še posebno pa sedanjega, Frančiška, je tudi naš PIP (pastoralno načrtovanje), ***delo nas duhovnikov in laikov, postavljeno v prevetritev in kliče po nenehnem pastoralnem spreobračanju***. Za premislek naj navedem samo nekaj poudarkov iz prvega poglavja apostolske spodbude »Veselje evangelija« (VE, CD 140). Še posebno duhovniki lahko ob tem začutimo, kako nas sveti oče vabi, naj se vrnemo nazaj k čistemu evangeliju – k izvirom.

- nekateri kristjani imajo (vedno) postni čas brez velike noči (VE št. 6)
- oznanjevalec evangelija ne bi smel biti žalosten, kakor da bi bil na pogrebu (10)
- glasniki evangelija (naj) imajo vonj po ovcah (24)
- sanjam o misijonarskem zagonu, ki je zmožen preoblikovati vse (27)
- biti Cerkev, ki živi sredi domov svojih sinov in hčera …, da je v stiku z ljudmi …, da ne postane vase zaprta skupina izbrancev …; župnija naj bo skupnost občestev …, v katero žejni prihajajo pit, da bi nadaljevali pot (28)
- spovednica ne sme biti mučilnica, ampak prostor Gospodove milosrčnosti (44)
- Evharistija ni plačilo za popolne, ampak zdravilo in hrana za slabotne (47)
- pogosto se obnašamo kot nadzorniki milosti … (47)
- Cerkev ni carinska postaja, ampak Očetova hiša, v kateri je prostor za vsakega (47)
- ne zapirajmo se v predpise, ki nas spreminjajo v nepopustljive sodnike (49).

(V tej številki Jagod boste našli še en članek ob CD 140, »o oznanjevanju – pridigah«, avtorja mag. T. Marasa.)

Že iz teh nekaj stavkov dokumenta Veselje evangelija lahko začutimo, da sedanji sveti oče v resnici prinaša nov, svež veter. Naj svežina, ki jo Sveti Duh danes razliva nad Cerkev po papežu Frančišku, prevzame tudi nas.

Božidar Metelko

»Ne govorimo, da je danes težje. Drugače je. Raje se učimo od svetnikov, ki so bili pred nami in so se spopadali z vsakokratnimi težavami svojega časa«.

Papež Frančišek »Veselje evangelija« (čl. 263)

TUDI ŠKOFIJA PIŠE PASTORALNI NAČRT

Zapisnik spomladanske seje ŠPS

Krovni dokument slovenskega pastoralnega načrta Pridite in poglejte je povabil vse cerkvene ustanove, da napišejo svoje podrobne pastoralne načrte. Tako se je tudi novomeška škofija lotila načrtovanja. Pri tem je tudi sama uporabila preprost pripomoček 7 načrtovalnih pol s petimi vprašanji: kaj je cilj načrtovanja, kako naj bi ta cilj dosegli, kdo je odgovoren, kdo bodo sodelavci in o časovnem okviru. Spodaj je **zapisnik seje ŠPS z dne 29. 3. 2014**, v katerem so nekateri sklepi za škofijske organizme in veliko spodbud za župnije, kako naj bi oblikovali svoje pastoralno delo v prihodnjih letih. Sklepi so vezani na prve tri načrtovalne pole o: 1. Molitvi, 2. Božji besedi in 3. Bogoslužju.

Poročilo o načrtovanju po župnijah

Doslej smo na škofijo prejeli bolj malo poročil o načrtovanju. Načrtovanja je bilo sicer več, vendar župniki niso poslali izpolnjenih pol oz. pastoralnih načrtov na Pastoralno službo (PS). **Župnije, ki so načrtovale, prosimo, da to čim prej storijo.**

Na splošno je proces načrtovanja pri laikih spodbudil večjo zavest za sodelovanje v župniji, čeprav mnogi priznavajo, da se na čutijo dovolj usposobljene za odgovorno prevzemanje nalog. **Potrebno je vlagati več v oblikovanje laičnih voditeljev skupin, ki naj bi prevzemali odgovornost za določene naloge.** Velik pomen načrtovanja je tudi v tem, da bolj zavestno zaživimo župnijsko in družinsko življenje. Dobro je, če župnije načrtovanje končajo še v tem mandatu ŽPS.

Sklepi in spodbude za pastoralno delo – pastoralni načrt

1. MOLITEV

Kaj/Cilj	Kdo je odgovoren in sodelavci	Kako doseči	Kdaj bomo začeli
Poživiti občestveno molitev.	– Andrej Golčnik za ministrante, – odgovorni za pevce – ŠLK zadolži posa-mezne animatorje	Podobno kot obstaja za ministrante molitev pred in po maši, pripraviti tudi za pevce in druge skupine molitve pred in po srečanju – poiskati obrazce molitev in jih razposlati župnijam.	z novim pastoralnim letom
Spodbuditi družinsko molitev, ker družine ne znajo oblikovati molitve.	Odbor za katehezo – voditelj p. Papa	Odbor za katehezo naj pred adventnim in postnim časom pripravi zgibanko kot spodbudo za družinsko molitev (za sveti večer). Podobice z molitvijo ob osebnih praznikih. Primeri dobrih praks: – romanje molitvenega križa, Marije romarice, Svetega pisma (z molitveniki) – molitveni nameni v župniji, molitvena kocka.	v adventnem in postnem času

Duhovnik moli z družinami.	– predlog za župnije – Škof. liturgična komisija (ŠLK) izdela spodbudo.	Ob obisku duhovnika na domu pogosto pride več ljudi kot k bogoslužju v cerkev. Ljudje so bolj dovzetni. Duhovnik lahko pripravi kratko katehezo, skupaj molijo in se družijo.	v novem pastoralnem letu
Molitvene skupine po vaseh	– predlog za župnije – ŠLK izdela spodbudo	Potrebne bi bile primerne molitvene ure, ne prezahtevne. Skupina se lahko začne zbirati pri družinah v močnih časih in se kasneje nadaljuje. Dober primer so molitveni krogi Schönstattske Marije romarice ali molitvene naveze RV v župniji.	v novem pastoralnem letu
Poživiti adoracijo, ki že obstaja v župniji.	– spodbuda za župnije – spodbudo občasno pripravi ŠLK	Adoracija na prve petke, prve četrtke . . .	
Poživitev molitve na Zaplazu in povezava vseh romarskih krajev (molitvene ure za različne namene).	Koordinacijo molitev in molitvenih namenov morda lahko prevzame Katoliška karizmatična prenova – g. Dvornik v dogovoru s škofom.	– Lahko bi tretjo nedeljo v mesecu redno imeli molitveno uro pred mašo za konkreten namen – družine, duhovne poklice . . . – pobuda za večno molitev, oblikovanje splošnih molitvenih namenov	z novim pastoralnim letom
Ponuditi duhovne obnove/vaje za odrasle na našem področju.	– dekani, – odbor za ŽPS; – škof. referenti za: glasbo, ministrante . . .	1. za ŽPS – poleg dekanijskega srečanja še duhovna obnova na dekanijski ravni in škof. srečanje članov ŽPS – oboje je lahko združeno z romanjem 2. za pevce: enkrat letno duhovno obnovo – recimo v okviru dekanij – lahko kot romanje 3. za ministrante: enkrat letno obstajajo duhovne vaje v Šmarjeti, poskusili bi z duhovnimi vajami za posamezno dekanijo.	z novim pastoralnim letom
Srečanje ministrantov	škofijski in dekanijski referenti za ministrante	To je delo za duh. poklice. Potrebno bi bilo spet uvesti dekanijska in škofijsko srečanje z nogometom in kvizom.	v novem pastoralnem letu
Celodnevno češčenje	Pastoralna služba	Na škofijski ravni narediti seznam, kdaj je v kateri župniji celodnevno češčenje ter ga objaviti na spletu in v Jagodah – k molitvi povabiti župnijske skupine, da prevzamejo določeno uro.	do 1. sept. 2014
Mala občestva proti osamljenosti	Škofijska Karitas pripravi pobudo za ŽK	Organizirati mala občestva, kot obiske pri tistih, ki so sami, ostareli, bolni kot molitveno srečanje, ne le družabno.	v novem pastoralnem letu
Vstopna mesta duhovnikov k ljudem	Pastoralna služba pripravi spodbude.	Primer: molitev ob pokojniku v vežici in obisk svojcev . . . Duhovniki naj se o vstopnih mestih pogovarjajo na dek. konferenci. Lahko se temu posveti ena pastoralna konferenca ali duhovniški dnevi. Pripraviti konkretne spodbude, ki se jih lahko priloži meditacijam za dek. konf.	v novem pastoralnem letu
Molitve na prvo soboto po škofovem namenu	– Pastoralna služba – Namene oblikuje škof, lahko jih objavi ali pa tudi ne.	Vsako soboto naj ena župnija moli po škofovem namenu, eno uro pred sv. mašo. Razpored pripravi PS.	1. sept. 2014

2. BOŽJA BESEDA

Kaj/Naslov	Kdo in sodelavci	Kako doseči	Kdaj
Poiskati škofijskega koordinatorja bibličnih skupin.	Pastoralna služba	Koordinator naj bi skrbel za animacijo, povezovanje, spodbujanje, posredovanje gradiva za biblične skupine znotraj škofije in komunikacijo z bibličnim gibanjem. To službo začasno opravlja p. Marko Novak, lahko bi bil tudi laik ali redovnica. V gibanje je bil imenovan Janez Jeromen.	1. sept. 2014
Predstavitev različnih metod dela z bibličnimi skupinami	komisija za permanentno izobraževanje duhovnikov	Predstavitev se pripravlja za jesenske Duhovniške dneve v Strunjanu.	na jesenskem srečanju duhovnikov
Izročitev Svetega pisma birmancem	Odbor za katehezo	Ponovno se razpošlje obred za izročitev, ki je že pripravljen.	1. septembra 2014
Sveto pismo v katehezo	Škof. komisija za oznanjevanje (ŠKO) pripravi spodbudo.	Pri katehezi posvetiti več pozornosti Svetemu pismu. Sveto pismo vključiti v vsako uro verouka.	z novim katehetskim letom
SP dostopno v cerkvi in po domovih	ŠKO pripravi spodbudo.	Poskrbeti, da bo SP dostopno v cerkvi in ga prinašati v domove, k družinam. Spodbude za branje, zgibanke . . .	z novim pastoralnim letom

3. BOGOSLUŽJE

Veliko stvari že obstaja – potrebno pa bi bilo novo navdušenje zanje.

Kaj/Naslov	Kdo in sodelavci	Kako doseči	Kdaj
Večja škofijska bogoslužna srečanja	ŠLK	Škofijski evharistični dan (apr. 2010) je vzbudil veliko navdušenja in poleta. Potrebno bi bilo pripraviti več takih praznovanj, bogoslužnih dogodkov.	z novim pastoralnim letom
Praznovanje ob 10-letnici škofije	– Ordinariat – Pastoralna služba – ŠLK	Vzpostaviti odbor za praznovanje 10-letnice škofije (2016). Obletnica je priložnost za pastoralno dogajanje – skavti, mladi, različne skupine ... Obletnico je potrebno pravočasno predstaviti v medijih, da se ustvari vzdušje. Leta 2016 bo tudi vseslovensko srečanje družin.	maja 2014
Poenotenje bogoslužnih drž	ŠLK	Lahko se ponovno pošlje pismo SŠK s spodbudami za enotnost drž iz leta 2003 – premislek na seji ŠLK. Članek o pomenu enotnih drž v naslednji številki Jagod naše pastorale.	junija 2014

Povzel Janko Pirc

OB NAPAKAH SE UČIMO – TUDI LITURGIČNIH!

I. Nepravilnosti pri uvodnih mašnih obredih

V duhu besed sv. Ambroža, ki pravi: »Cerkev ni ranjena sama v sebi …, marveč po nas; pazimo torej, da ne bodo naše napake ranile Cerkve,« si oglejmo nekaj nepravilnosti, ki se nam velikokrat nezavestno vtihotapijo v naš način obhajanja bogoslužja, da iz »bogoslužja Cerkve« napravljamo »bogoslužje trenutno navdihujočega«.

1. Ne priklanjaj se pred križem namesto pred oltarjem

Četudi je križ znamenje Križanega, je duhovnik povabljen, da ob prihodu do oltarja s priklonom počasti oltar, ne križa, saj je oltar znamenje Kristusa, ki daruje, se daruje in se nam daje v duhovno hrano. Predkoncilski misal je omenjal priklon oltarju in podobi Križanega, ki je na oltarju (»et altari, seu imagini Crucifixi desuper positae, profunde se inclinat«), kar so razumeli, da je bil priklon namenjen v prvi vrsti križu in ne oltarju. Sedanja navodila pa pravijo: »... ko pridejo k oltarju, se mašnik in strežniki globoko priklonijo« (RMu 122). Ker je lahko oltarni križ tudi tisti, ki ga nosimo v procesiji, pa je več kot razumljivo, da se priklonimo le oltarju. Vrh tega bi bilo zelo nerodno za duhovnika, če bi se moral obrniti k ministrantu, ki nosi križ, in se mu prikloniti. Zato Cerkev predvideva ob prihodu v prezbiterij le priklon k oltarju.

2. Ne ločuj znamenja križa od besed, ki ga spremljajo

Pokrižanje pomeni, da vsebuje znamenje križa tako besedo kot kretnjo. Gre za telesno in miselno (duhovno) češčenje. Narediti križ kot samostojno kretnjo in posebej zamrmrati besede, pomeni, deliti telesno in duhovno češčenje. Namreč besedam »V imenu Očeta in Sina ...« je že po njihovi naravi lastno, da so izgovorjene hkrati s kretnjo pokrižanja. Zato naj bo znamenje križa vedno hkrati podkrepljeno z izpovedjo vere v Presveto Trojico.

3. Ko narediš znamenje križa, ne reci »Amen«.

Verjetno je bil že marsikdo pri maši, kjer je duhovnik začel obred s kretnjo, kot bi odganjal muhe z obraza in bi skušal ujeti eno na svojih prsih, drugo na enem izmed ramen, hkrati pa bi zmrmral v eni sapi nekaj takega kot: »V 'menu 'četa 'n sina 'n svet'ga d'ha amen g'spd z vami.« Gre za neupoštevanje bogoslužnega zbora, ki mu je lastno to, da dejavno sodeluje vsaj z odgovori in vzkliki. Med temeljne odgovore spada tudi »amen«, s katerim občestvo izrazi svojo pritrditev duhovnikovi molitvi. Če duhovnik doda svoji molitvi odgovor ljudstva, pomeni, da pritrjuje samemu sebi. Tako se s prilaščanjem tega odgovora izniči dialog med mašnikom in ljudstvom ter še bolj okrni že tako majhna vloga bogoslužnega zbora.

4. Ne spreminjaj začetnega mašnikovega pozdrava

Prve tri oblike mašnikovega začetnega pozdrava imajo svetopisemski izvor, medtem ko je četrta oblika vzeta iz tradicije Cerkve, vsi pozdravi pa govorijo o Božji navzočnosti. Zato je menjava svetopisemskega mašnega pozdrava z vsakdanjim (dobro jutro) pohabljenje duhovnega ozračja, ki ga skušamo vzpostaviti že z uvodno pesmijo. Namreč z liturgičnim, to je z nevsakdanjim pozdravom mašnik pove, da je bogoslužje nekaj posebnega, vzvišenega in Božjega, zato je prav, da to Božje nakažemo že s pozdravom.

5. Ne delaj iz znamenja trkanja na prsi božanja prsi

Trkanje na prsi je svetopisemska kretnja (Lk 18,13; 23,48), ki izraža držo ponižnosti in spokornosti ter razodeva človekovo grešnost oziroma, kakor je v eni izmed pridig dejal sv. Avguštin: »Jaz sem grešnik. Z vami se trkam na prsi, z vami prosim odpuščanja, z vami upam, da mi bo Bog izkazal usmiljenje.« Četudi predvideva rimsko bogoslužje trikratno trkanje na prsi, je v slovenskem misalu predvideno le dvakratno. Zato je toliko pomembnejše, da je to trkanje znamenjsko nagovorljivo in da se pri liturgiji zavedamo tudi svoje telesnosti, kajti liturgija zahteva celega človeka. Klemens Richter je zapisal: »Če je liturgija zares popolna, potem ne vodi človeka v molitvi k raztelesenju, temveč prav nasprotno, človek bo vedno bolj človeški. To pomeni, da se v liturgičnem dejanju njegova telesnost vedno bolj ponotranja, poduhovlja ter da se njegova duša vedno popolneje izraža in postaja vse bolj telesna.« Zato naj bo trkanje na prsi zares trkanje na telo in dušo in ne božanje, hkrati pa tudi vabilo k spreobrnjenju.

6. Vzklik *Gospod, usmili se* je naslovljen le na Kristusa

V uvodnih mašnih obredih je v tretjem spokornem obredu dana možnost, da lahko mašnik ob vzkliku *Gospod, usmili se* prilagodi vrstico glede na cerkveni čas in okoliščine. Pri tem mora paziti, da se te vrstice vedno nanašajo na drugo Božjo osebo, to je na Kristusa in ne, da se prva nanaša na Boga Očeta, druga na Kristusa in tretja na Svetega Duha. Sveti Pavel pravi, da »naj vsak jezik izpove, da je Jezus Kristus Gospod, v slavo Boga Očeta« (Fil 2,11). Tudi ni prav, da se v novih invokacijah poudarjajo človeške napake (npr. Gospod, često smo zanemarjali …), ampak je bolje, da se razglašajo kvalitete Kristusove milosti in odrešenja (npr. Gospod, ti si naš zdravnik, daj, da …).

V Tridentinskem misalu sta kesanju sledili dve molitvi za odpuščanje grehov. Pri drugi je bilo predpisano, da se duhovnik in vsi pokrižajo. Ta molitev je bila črtana in z njo tudi znamenje križa. Zato ni prav, da se med besedami *Usmili se nas, vsemogočni Bog, …* pokrižamo. To znamenje namreč lahko na svoj način 'zakramentalizira' molitev, medtem ko Cerkev pravi, da ta molitev »nima učinkovitosti zakramenta sprave« (RMu 51). Sicer pa je lahko preveliko poudarjanje spokornega obreda podobno poudarjanju predjedi, medtem ko za glavno jed nismo več lačni.

ŠKOFIJA NOVO MESTO

7. Ne spreminjaj koncev molitev in z njimi ne presenečaj občestva

Gre za morebitne spremembe, kot so: »… kjer živiš in vse vodiš vekomaj«, »… ki živiš in vladaš vekomaj«, »… na vse veke vekov«, »… na vekov veke«, »po Kristusu našem Gospodu in Bratu« itd. Četudi se zdi, da gre za majhne spremembe, le te večkrat presenetijo občestvo tako, da ne odgovori z vzklikom »amen«. Namreč, če zbrano občestvo ne ve, kdaj mora izreči ustrezen odgovor, ker je mašnik spremenil iztočnico, pomeni, da mašnik ne pričakuje nemotenega dialoga in s tem že tako majhnega deleža zbranih vernikov. Zato je toliko bolj pomembno, da tudi mašnikov način molitve spodbuja vernike k notranjemu in zunanjemu dialogu ter k veroizpovedi, ki se udejanja tudi z besedo ali vzklikom »amen«, ki pomeni »strinjam se«, »da, res je«!, s čimer ljudstvo napravi duhovnikovo molitev za svojo.

O pogosti spremembi besed »ki živiš in kraljuješ vekomaj« v »ki živiš in vse vodiš vekomaj« pa moremo reči tudi to, da je krčenje pomena Božjega kraljevanja na pomen »Božjega vodenja«, veliko osiromašenje in na neki način banaliziranje Boga na raven nekoga, ki je postal naš spremljevalec in ki nas le vodi. Toda Bog je neizmerno več, je tisti, ki kraljuje in je gospodar nebes in zemlje.

8. Varuj se improviziranih molitev, ki spreminjajo molitev Cerkve v zasebno, čustveno obarvano molitev

Evhološka mašna besedila (predstojniške molitve) so zaklad dvatisočletne zgodovine Cerkve in hkrati priča nespremenjene vere ter nepretrganega izročila, nekatere izmed njih, ki so nastale po liturgični prenovi 2. vatikanskega cerkvenega zbora, pa so tudi znamenje prilagoditve novim razmeram (gl. RMu 2–15). Kljub dragocenemu liturgičnemu patrimoniju Katoliške cerkve nekateri duhovniki ne zmorejo prebrati na primer *glavne mašne prošnje* kot takšne, ampak jo »bogatijo« in »obogatijo« z najrazličnejšimi novimi vsebinami, ki jih Cerkev do sedaj ni »zmogla« odkriti in z njimi obogatiti rimski obred. Zdi se, kot da vstopamo v novo dobo improvizacije in oblikovanja liturgičnih obrazcev »ad hoc«, ki bodo odsev posameznikov, njihovega trenutnega duhovnega stanja in njihove »gorečnosti« za prilagajanje bogoslužja današnjemu času. Toda sv. Janez Pavel II. nas opozarja, da je bogoslužje »prevelik in predragocen zaklad, da bi smeli tvegati njegovo obubožanje ali da bi ga prenagljeno okrnili z eksperimenti in spreminjanjem« (Cerkev iz evharistije št. 51).

Slavko Krajnc

Pravna vprašanja

SAMO CERKVENA POROKA SPET TRKA NA VRATA

Za veljavno sklenitev zakonske zveze je v Sloveniji potrebno, da mož in žena izjavita pred pristojnim državnim organom svoje soglasje (ZZZDR 16. člen). V kraju, kjer bivata, se morata prijaviti matičarju, ki vodi matične knjige (ZZZDR 25. člen). Verni državljani so dolžni upoštevati ne samo civilne, ampak tudi cerkvene predpise glede poroke. Za veljavnost morata zato verna zaročenca opraviti dva poročna obreda: civilnega in cerkvenega. Ta praksa že dalj časa buri duhove. Vedno več ljudi si želi, da bi se država in Cerkev dogovorili za enotno prakso in bi država končno priznala samo cerkveno sklenjene zakone. Da zakoncem ne bi bilo treba dvakrat izreči zakonske privolitve, si Katoliška cerkev že vrsto let prizadeva za sklenitev sporazum, s katerim bi se vernim državljanom Slovenije priznala tudi samo cerkvena poroka, ki bi ob sklenitvi pridobila civilne učinke. Sled te skrbi je zapisana tudi v vatikanskem sporazumu iz leta 2004. V 14. členu je izražena misel, da si bosta Republika Slovenija in Sveti sedež prizadevala obravnavati vsa odprta vprašanja, ki niso predmet sporazuma. Med odprtimi vprašanji je prav oblika sklepanja zakonske zveze. Mnoge države EZ so to vprašanje že uspešno rešile. Cerkvene poroke so v več državah povezave priznane tudi po civilnem pravu. Pred skoraj sto leti je tak dogovor v obliki konkordata sklenila tudi Italija s Svetim sedežem.

Konkordat med Italijo in Svetim sedežem

V Italiji je od leta 1929 v veljavi konkordat, ki priznava cerkveno sklenjenim zakonom tudi civilne učinke (p. Pavanello, Licenze e dispense matrimoniali, v: Quaderni di diritto ecclesiale 24/2011, 500–505). Zato Italijanska škofovska konferenca vernim zaročencem naroča, da pristojno civilno oblast obvestijo takoj, ko sklenejo cerkveno poroko. Na podlagi veljavnega konkordata država prizna civilne učinke za vse cerkveno sklenjene zakone, ki so tudi civilno registrirani. Od vernih zakoncev se pričakuje, da ravnajo v skladu s sklenjenim konkordatom in pred civilno oblastjo prijavijo svoj cerkveni zakon. Če zakonca ali eden izmed njiju ne želi, da se njun zakon prizna tudi pred civilno oblastjo, ta ne dobi civilne veljave in ostane veljaven samo za Cerkev. V takem primeru morajo zakonci, ki so se cerkveno poročili, od svojega škofa dobiti spregled od »konkordatne« poroke. Škofje kljub temu poudarjajo, da so cerkveni zakoni pomembni za civilno družbo. S tem ko dobijo civilno veljavo, dobijo tudi civilne učinke. Zakonci so veljavno poročeni tudi pred državo in njihovi otroci so zakonski. Spregled od »konkordatne« poroke dajejo škofje le v redkih primerih. Samo cerkveno poroko, ki ne bo imela civilnih učinkov, škofje dopuščajo predvsem vdovam in vdovcem

ter tistim, ki živijo v veliki stiski. Običajno je starost vdov in vdovcev, ki se želijo poročiti samo cerkveno, med 60. in 65. letom. V nekaterih primerih lahko za spregled prosijo tudi vojaki in policisti, kadar jim poklic prepoveduje, da bi se poročili mladi. V takih primerih se uslužbencem v vojski in policiji podeli spregled od »konkordatne« poroke za pet do deset let. Potem ko jim poklic, ki ga opravljajo, dovoli sklenitev poroke, pa so tudi oni dolžni obvestiti pristojne civilne urade o svoji sklenjeni cerkveni poroki.

Sporazum med Hrvaško in Svetim sedežem

Tudi Hrvaška je 10. decembra 1996 s Svetim sedežem podpisala poseben državni Sporazum o pravnih vprašanjih. Med pomembnimi vprašanji je vprašanje cerkvene poroke. Vse cerkvene poroke, ki se po sklenitvi v Cerkvi sporočijo hrvaškim civilnim uradom, so po 13. členu sporazuma veljavne v skladu z določbami hrvaške zakonodaje. Pri tem je pomembno, da verna zaročenca ob sklenitvi cerkvenega zakona nimata kakšne civilne prepovedi za sklenitev zakona, na primer, da sta pred tem že sklenila kakšen civilni zakon. Sporazum določa, da se zaročenca pred cerkveno poroko temeljito poučita o pomenu svetega zakona, predvsem o njegovi enosti in nerazvezljivosti ter o civilnih učinkih, ki jih bo imel cerkveni zakon pred državno oblastjo. Državni predpisi določijo tudi način, kako se cerkveno sklenjeni zakon vpiše v civilne matične knjige. Posebnost hrvaškega sporazuma je določilo, da lahko tudi sodbe cerkvenih sodišč o ničnosti cerkvenega zakona pridobijo civilne učinke, če se o tem obvestijo pristojni civilni uradi. Sporazum zahteva, da je treba odločitve cerkvenih sodišč čim prej sporočiti civilnim institucijam, da jih zabeležijo v civilne matične knjige.

Kakšna bo slovenska prihodnost?

Tudi v Sloveniji je vedno več primerov, ko si zaročenci resnično želijo skleniti samo cerkveno poroko. Upravičeno se zato oziramo po italijanski in hrvaški praksi. Možnost za samo cerkveno poroko pri nas že obstaja (npr. v primeru, ko bi civilna poroka pomenila izgubo nenadomestljivih prihodkov, potrebnih za preživljanje). Samo cerkveno poroko v posebnih okoliščinah dovoli krajevni škof. Kljub temu so takšna dovoljenja bolj izjema kot pravilo. Želeti pa si je, da bi se čim prej sešle pristojne institucije države in Cerkve ter se dogovorile o skupnem reševanju tega vprašanja. Čeprav se pogosto zdi, da smo v Sloveniji še zelo daleč od posluha s strani politike za želje vernih, pa kljub temu ne smemo izgubiti upanja. V veri smo lahko prepričani, da se bo tudi v Sloveniji prej ali pozneje zgodil »konkordat«, kot ga imata Italija in Hrvaška, ter se bo rešilo ne le vprašanje cerkvene poroke, ampak še druga odprta pravna vprašanja.

Stanislav Slatinek

*Članek je bil objavljen v reviji *Pastoralni pogovori 3/2014*. Z avtorjevim dovoljenjem ga objavljamo tudi v Jagodah naše pastorale.

VESELJE PRIDIGANJA

Na olimpijskih igrah v Sočiju je kot katoliški duhovnik prostovoljec sodeloval tudi p. Janez Sever, slovenski jezuit, ki živi in deluje v Moskvi. V kapeli sicer ni bilo gneče, vendar pater Janez pravi, da je imel s športniki v olimpijski vasi izjemno lepe pogovore; vsakemu je dal čutiti, da jim je kot duhovnik na voljo, da moli zanje. To je bilo glavno poslanstvo patra Janeza na olimpijadi.

Naloga vsakega kristjana

Kar je pater Janez počel na olimpijadi, je v resnici naloga vsakega kristjana. V apostolski spodbudi *Veselje evangelija* papež Frančišek pravi, da v vseh krščenih, od prvega do zadnjega, deluje posvečujoča moč Svetega Duha, ki priganja k evangelizaciji, zato je **vsak kristjan** dejaven nosilec evangelizacije, ne glede na svojo vlogo v Cerkvi ali na svoje versko znanje. Kdor je izkusil Božjo ljubezen, ne potrebuje veliko priprav in ne more odlašati z oznanjanjem. Biti glasnik evangelija preprosto pomeni, da predajaš drugim, kar si sam odkril, kar ti pomaga živeti in ti daje upanje (*Veselje evangelija* 119–121).

Papež Frančišek nazorno opisuje tako neformalno oznanjevanje. Prvi korak je vedno **osebni pogovor** o svojem veselju, upanju in skrbeh. Šele po tem pogovoru je mogoče predstaviti Božjo besedo, ki govori o osebni ljubezni Boga, ki je postal človek, se daroval za nas in nam naklanja svoje odrešenje. Včasih to oznanilo izrečemo bolj neposredno, včasih pa s pomočjo pričevanja, pripovedi ali na kakšen drug način, ki nam ga tedaj navdihne Sveti Duh. Če je primerno, naše srečanje končamo s kratko molitvijo. Tako v Božje roke izročamo skrbi, ki nam jih je sogovornik zaupal, in spoznavamo, kako Božja beseda zares nagovarja njegovo življenje (128).

K taki evangelizaciji nas torej vse spodbuja papež Frančišek in o prav taki evangelizaciji nam poroča pater Janez z olimpijskih iger v Sočiju. Poleg takega oznanjevanja Božje besede, ki je naloga vsakega kristjana, je pri bogoslužju posebej duhovnikom zaupana homilija oz. pridiga.

Posebna naloga duhovnikov

Neki francoski teolog je pred skoraj 50 leti izjavil: »Kljub 30000 nedeljskim pridigam je Francija še vedno katoliška dežela.« Tudi papež Frančišek potarna, da je nad to pomembno službo duhovnikov **veliko pritožb**. Žalostno je, da pogosto trpijo tako verniki, ki morajo poslušati, kakor duhovniki, ki pridigajo (135).

Kakšna mora torej biti pridiga? Biti mora **kratka**. Čeprav bi bil pridigar sposoben govoriti še tako zanimivo, pridiga ne sme biti dolga, da ne ruši skladnega poteka

bogoslužja. Pridigar naj bi govoril, kakor mati z ljubeznijo govori svojemu otroku, še prej pa ga seveda posluša (138–139).

Smisel dialoga ni le v sporočanju dejstev, ampak tudi **v veselju**, ki ga že sam pogovor prinaša ljudem. Take komunikacije pri pridiganju ne smemo zamenjati za predavanje o moralnih, bibličnih ali kakih drugih vprašanjih. Pridigar naj bi ubesedil pogovor med Gospodom Jezusom in njegovim ljudstvom. Verniki naj bi ob poslušanju začutili, kako jih je nebeški Oče pri krstu prvič objel, in zahrepeneli po tistem Očetovem objemu, ki nas čaka v nebesih (142–144).

Priprava na pridiganje

Papež Frančišek duhovnikom za pridiganje poda nekaj oprijemljivih navodil in tudi ostrih svaril, denimo: kdor se ne pripravi na pridiganje, je nepošten in neodgovoren (145). Za pripravo na pridiganje je potreben **čas** za ponižno in natančno branje Božje besede. Treba je dobro razumeti, kaj je **glavno sporočilo** izbranega svetopisemskega besedila, seveda v povezavi s celoto Svetega pisma (146–148).

Nedeljska Božja beseda mora najprej odmevati v pridigarjevem srcu, da bo potem odmevala v srcu ljudstva. »**Contemplata aliis tradere**,« je geslo Tomaža Akvinskega: pridigar drugim predaja to, kar je najprej sam premolil in premislil. Zato je nujno, da čuti, kako ga Jezus ljubi, in da v molitvi njegovi besedi pusti, da se ga dotakne, ga gane in vznemiri. Če tega ni, je pridigar krivi prerok in prevarant, je zapisal papež Frančišek (149–151).

Študijsko branje Svetega pisma, ki odkriva, kaj je resnično sporočilo besedila, je osnova za **duhovno branje**, ko se sprašujemo, kaj Bog v tem besedilu želi povedati meni, za moje življenje. Skušnjava pri tem je, da se zapremo ali se začnemo spraševati, kaj naj bi besedilo povedalo drugim. Samo da ne bi bilo treba razmisliti o svojem lastnem življenju (152–153).

Pridigar torej kontemplira Božjo besedo, hkrati pa mora **kontemplirati tudi vernike**, ki jim pridiga. Spoznavati mora njihove radosti, potrebe in težave, da odkrije, kaj želi Bog povedati prav njim. Svetopisemsko sporočilo je treba povezati z življenjem ljudi, ki jim pridigamo. Pri tem si je mogoče pomagati s pripovedovanjem kake zgodbe ali dogodka, ne da bi s tem zgolj tešili radovednost poslušalcev, ampak da jih laže povabimo k spreobrnjenju, molitvi, bratski ljubezni … (154–155).

Ni dovolj vedeti, **kaj** moramo povedati. Obvladati moramo tudi način, **kako** to povedati. Dobro je uporabljati **podobe** (156–157). Lep zgled uporabe podob daje sam papež Frančišek – npr. z že omenjenima objemoma nebeškega Očeta (pri krstu in v nebesih).

Pridigar mora uporabljati **preprosto** govorico, brez strokovnih teoloških izrazov in brez kleriškega žargona, ki ga ljudje ne razumejo. Pridiga mora biti **jasna**, se pravi, da ima urejeno zgradbo, da lahko poslušalci sledijo rdeči niti od začetka do konca.

Posebej pomembno je, da govorimo **pozitivno**, bolj o tem, kar lahko še izboljšamo, in manj o tem, česa vse ne smemo. Namesto jamranja, zbujanja slabe vesti in kritiziranja pridiga tako prinaša upanje in odpira pogled v prihodnost (158–159).

Papež Frančišek duhovnike in laike vabi, da bi na rednih srečanjih skupaj iskali načine **za bolj privlačno pridiganje** (159). Morda v ta namen lahko za mnenje o svojem pridiganju tudi večkrat prosimo druge duhovnike in nekatere laike. Iskrena beseda o tem, kaj lahko še izboljšamo, bi nam vsem koristila, da odkrivamo veselje pridiganja.

Tomaž Maras

* * *

Nekaj misli vernikov o pridiganju

Pridiga se nama zdi dobra in imava kaj od nje, če zmoreva izluščiti bistveno, v par besedah obnoviti, kar sva slišala, in si jo zapomni tudi najin najmlajši, tako da lahko potem o pridigi še malo podebatiramo.

Pred časom sva na neki novi maši poslušala sicer zelo inteligentno pridiganje, a bilo je tako podrobno analiziranje Božje besede, da na koncu res nisi vedel, kaj je pravzaprav hotel pridigar povedati. Kot da se bi bal, da krajša pridiga za novo mašo ne bi bila primerna.

Pri nama je tako, da sva z leti vedno bolj kritična. Se pa tudi zavedava, da je nemogoče ustreči prav vsakemu. Pri pridigi po navadi začutiš, ali je pridigar iskren, zvest sebi, naraven, ali pa se hoče pokazati drugačen, kot v resnici je. Če je slednje, potem lahko pridiga še tako visokoleteče, pa ne bo »tisto pravo«, ne bo »potegnilo«.

Tudi pozitiven pristop se nama zdi pomemben. Zelo težko je poslušati na primer, kako smo slabi starši in da se matere več ne znamo žrtvovati, da nočemo rojevati itd. Kar potlači te. Včasih kak duhovnik malo pozabi, da je svet drugačen, kot je bil pred 70 in več leti. Sicer pa vemo, da nismo idealni.

Morda pridigarji res pogrešajo več »feedbacka« (tudi kritike), verjetno pa tudi ni narobe, če človek po maši stopi k pridigarju in se mu zahvali za dobro pridigo. Iskrena pohvala po navadi povzdigne in da nov zagon. Pridigarjem želiva veliko uspeha in veselja.

zakonca Primož in Helena Černe

»Mnogi pridigarji govorijo, da bi morali ljudje močneje verovati in bolj ljubiti. Vendar njihova govorica ne izraža ne vere ne ljubezni.«

Anselm Grün

DA BI BOŽJI KRUH VEDNO DELILE SVETE ROKE

Pogovor z zlatomašnikom msgr. Francetom Dularjem

Pred pol stoletja je današnji kanonik msgr. France Dular na svojo novomašno podobico zapisal geslo: »*Molite bratje, da bi vam Božji kruh delile svete roke*.« V petih desetletjih duhovniškega poslanstva ga je pot iz rojstne Prečne vodila preko novomeškega Kapitlja, Toplic, Čateža ob Savi na Brezovico pri Ljubljani. Potem je sledila kratka redovniška izkušnja v Stični in od tam na Gorenjsko v Železnike, Dražgoše ter Zali Log. Po ustanovitvi škofije v Novem mestu pa se je zopet vrnil v domače kraje. Najprej na Otočec, končno pa se je njegov korak ustalil na Kapitlju, kjer je kanonik penitenciarij. Veliko duhovniških postaj se je nanizalo na tej poti. Vedno pa so ga ob srečevanju z njim ljudje doživljali kot veselega, navdušenega in predvsem delovnega duhovnika. V pogovoru za naše glasilo je pred bralce razgrnil knjigo svojega petdesetletnega duhovniškega življenja, ki ga bo praznično zaznamovalo obhajanje zlate maše v rojstni **župniji Prečna pri Novem mestu (15. 6.) in ponovitvijo v stolni cerkvi na Kapitlju (28. 6.), kjer je kanonik**.

Rojstno domače okolje človeka na svoj način zaznamuje. Versko življenje je bilo sestavni del življenja vaše družine. Tudi nekaj duhovnih poklicev izhaja iz vašega sorodstva. Kako se spominjate teh začetkov?

Dular: Moja otroška leta so tekla v kmečki družini v Ceglenici, župnija Prečna. Sem šesti izmed osmih otrok. Trije bratci so umrli že v otroški dobi. Otroštvo mi je minevalo tako v družbi z bratom, ki je devet let starejši, in tremi sestrami. Povsem smo se posvečali delu na kmetiji, nihče ni hodil v službo. Glavni vir prihodkov je bila prodaja kmetijskih pridelkov in kar smo zaslužili s konji. Konji so bili moja velika ljubezen. Versko okolje v družini je bilo trdno, ton vernosti je dajala očetova sestra, tisto bistveno pa mama, ki je bila tesno povezana s pobožnostjo prvih petkov in sobot. Ker smo

v domačem okolju veljali za domobransko družino, smo bili nekoliko bolj navezani na Novo mesto kakor pa na Prečno. Od doma je bila pot do Novega mesta lažja, saj ni bilo potrebno iti mimo vojaških skladišč, pa tudi v šolo smo hodili v Novo mesto. K maši pa smo hodili k frančiškanom ali na Kapitelj. Ko sem bil v četrtem razredu, sem se opogumil in začel ministrirati. Na Kapitlju je bil takrat stari prošt Štrukelj, ki je starejšemu ministrantu naročil, naj me nauči ministriranja. Tako se je začelo. Takrat je bila jutranja maša, ob nedeljah na Kapitlju ob pol šestih. Bil sem tako navdušen, da sem prosil mamo, če grem lahko ministrirat tudi k deveti maši, čeprav je bilo od doma skoraj pol ure hoda.

Tako se je v Vas začel prebujati duhovni poklic …

Dular: Ob rednem ministriranju me je zelo prevzelo delo prošta Štruklja, njegove pridige, oblika molitve. Velik vtis je name naredil tudi kanonik Jože Kres, ki je bil zares svet človek. Poklic se je utrjeval še ob zgledu poznejšega škofa Jožefa Kvasa, ki je prišel na Kapitelj za kanonika in je ob onemoglem proštu vodil vso dušno pastirstvo. Ministriranje me je tako prevzelo, da sem hodil k maši vsak dan. Poleti je bila maša ob petih zjutraj, pozimi pa ob pol šestih. Pozimi sem tako že kar zvečer prišel na Kapitelj, tam prespal, zjutraj pa ministriral in šel potem v šolo. Kasneje se je vse razvilo tako, da sem stanoval na Kapitlju. Kot starejši ministrant sem postal še mežnar, pomagal proštu pri kmečkih delih, saj sta s proštovo sestro, ki je bila gospodinja, imela tudi kravo. Hkrati sem sodeloval tudi pri obnovitvenih delih. Zelo sem bil povezan tudi s poznejšim beograjskim nadškofom Turkom, ki je bil doma iz Prečne in je kot duhovnik obiskoval prošta Štruklja.

Kot mlad fant se spominjate sramotnega zažiga škofa Vovka, januarja 1952, v Novem mestu.

Dular: Prošta Štruklja sem večkrat spremljal na njegovih poteh, tako da sem mu nosil in skrbel za prtljago. Tako sem ga spremljal tudi tisti dan, ko se je odpravljal v Bršljin na železniško postajo, da počaka na prihod škofa Vovka iz Ljubljane, ki je šel blagosloviti nove orgle v Stopiče. S proštom sva šla peš s Kapitlja v Bršljin. Nad predorom sva srečala skupino mlajših fantov, ki so se iz prošta norčevali. Prošt je zaslutil, da se nekaj pripravlja. Rekel mi je: »Nekaj bo narobe, tile so sumljivi.« Na železniški postaji je razjarjena množica napodila oba voznika z »zapravljivčki«, češ naj se pobereta, da škofa tako ali tako ne bo, sicer jima bodo vse razbili. Tako sta voznika v strahu odšla. Dogodek me je močno presunil. Namreč tega leta bi tudi jaz moral iti k birmi. Bili so težki časi, demonstrirati so prišli tudi na Kapitelj, ko je bila načrtovana birma v Vavti vasi in Novem mestu, in to za vso dekanijo. Birmancev je bilo skoraj tisoč. Vsi ti dogodki pa so še bolj utrjevali mojo krščansko poklicanost. V Ljubljano k birmi me je peljal prošt Štrukelj in škof Vovk me je birmal v škofijski kapeli. Škof je potem tudi

uredil, da so me sprejeli v malo semenišče v Pazin. In to kot prvega iz ljubljanske škofije. Leta 1959 sem tam maturiral.

Leta semenišča so leta zorenja, leta priprave na duhovniški poklic. Ob vzorih se oblikuje tudi duhovniška podoba. V semenišče ste vstopili še pred začetkom koncila, ki je temeljno spremenil smer Cerkve.

Dular: Po maturi je bilo kar nekako samoumevno, da bom odšel naprej v bogoslovje v Ljubljano. Takrat nas je bilo sedem ljubljanskih bogoslovcev v prvem letniku. Pazin mi je dal predvsem to, da sem se naučil sistematično in vztrajno delati in študirati. Za bivanje v bogoslovju lahko rečem, da so bila čudovita leta. Študiral sem nekoliko težje, vendar pa mi nobenega izpita ni bilo treba ponavljati. Leta 1964 sem bil posvečen. Bilo nas je 27 novomašnikov. Subdiakonat mi je podelil še škof Vovk, mašniško posvečenje pa sem prejel po rokah nadškofa Pogačnika. Zanimivo, zame je bil najlepši dogodek mašniško posvečenje, ne nova maša. V moči tega posvečenja se čutim srečen duhovnik. Novo mašo sem imel v Prečni. Pridigar je bil poznejši nadškof Alojzij Turk, ki je bil daljni sorodnik po mamini strani. Kot duhovnik šestoletnik sem hodil v župnijo Šmarje - Sap. Na Škofljico v Laniščih sem hodil maševat po naročilu škofa Leniča. Tam so želeli ustanoviti župnijo. Med tednom sem maševal v stolnici. Lenič mi je bil v Ljubljani velika opora. Ob njem sem doživljal veličino duhovništva.

Prvo kaplansko mesto so bile Dolenjske Toplice. To so bila tudi leta drugega vatikanskega koncila in prenove Cerkve:

Dular: Ko sem dobil dekret za župnijo Toplice, sem bil sprva nekoliko začuden, da so me dodelili tako blizu doma. Prosil sem prošta Štruklja, da bi posredoval pri škofu, da bi me dodelili drugam. Pa me je prošt očetovsko zavrnil z besedami: »Kar škof odloči, je Božja volja!« Tam sem kot kaplan potem ostal tri leta, ki so bila zelo lepa. Župnik Roman Kavčič je imel to lepo lastnost, da ni bil ljubosumen na delo kaplana. V tistih treh letih sem tako cerkveno poročil več kot 30 parov, ki so bili samo civilno poročeni. Imel sem tudi 26 ur verouka, in to na šestih krajih. Ker je bil to čas sklepa koncila, sem prav v Toplicah prvikrat doživljal, da smo razmišljali o sodelovanju laikov pri življenju župnije. Takrat sem začutil, da smo po letih »zakristijskega dela« lahko prvič bolj svobodno pastoralno zadihali.

Po kaplanovanju pa je sledilo prvo župnijsko mesto, Čatež ob Savi.

Dular: Tja sem prišel leta 1969 in s seboj prinesel izkušnjo sodelovanja z laiki – k čemur nas je spodbujalo tudi pastirsko pismo nadškofa Pogačnika. V Toplicah je župnik močno poudarjal liturgijo. Ko sem prišel na Čatež, sem želel to razsežnost pastorale nadgraditi. Vzornik mi je bil Lado Kovačič, župnik v Stopičah. Hodil sem ga poslušat in počasi posnemat njegov način dela, verouka in dela z mladimi. Leta 1970 je bilo v Bohinju srečanje, na katerem so

Skupinska fotografija z nove maše

bili Pogačnik, Smerkolj in Lenič. Od tam je prišla pobuda, da bi po župnijah začeli ustanavljati pastoralne svete. Želeli so pritegniti tudi mlajše duhovnike in so povabili tudi mene. Leta 1973 so me imenovali za voditelja ŽPS. V vseh duhovniških letih sem redno obiskoval vse pastoralne in teološke tečaje. Tam sem vsrkaval in začutil, kaj pravzaprav Cerkev je, ter doživljal pastoralo v širšem pomenu besede. Na Čatežu sem bil šest let župnik.

S Čateža ste odšli na novo župnijo, bliže Ljubljani, ko ste bili imenovani za župnika na Brezovici. Ostalo je delo z ŽPS, dobrodelnost in skavti.

Dular: Po birmi na Čatežu leta 1974 je nadškof Pogačnik sporočil župljanom, da bom odšel na novo službeno mesto. Ljudje so sicer želeli, da bi še ostal, vendar jim je nadškof povedal, da mi želi zaupati še nove naloge v zvezi z ŽPS. Ker pa je bilo to povezano z veliko sestanki, je dobro, da sem bliže Ljubljani. In tako sem bil imenovan za župnika na Brezovici pri Ljubljani. Značilnost te župnije je bila, da se je iz nekoč primestne, podeželske župnije, v poznejših letih razvila v »ljubljansko spalno naselje«. Ljudje so se množično priseljevali v nove hiše. Nadškof Pogačnik mi je dal tudi naročilo, naj pomagam ustanavljati novo župnijo v bližnjih Notranjih Goricah, ki je bila potem leta 1979 tudi ustanovljena.

Vzporedno sta se širila Log in Dragomer. Na Brezovici sem zaprosil za kaplana in tako je bil poslan Janez Pucelj, ki je bil na Brezovici štiri leta. Rad bi omenil še to, da sem tako na Brezovici kot potem v Železnikih vedno dobival kaplane začetnike. S kaplani sem se vedno dobro razumel in sodeloval. V tistem času so se v župnišče vselile tudi tri sestre uršulinke, ki so pomagale v pastorali. Ostale so 13 let in zares smo se čutili kot ekipa. Pri verouku smo imeli skoraj 500 otrok. Nekaj mesecev sem soupravljal tudi župnijo Polhov Gradec, ker je tam umrl župnik. To so bili res zlati časi. V določenih obdobjih smo imeli tudi po osem mladinskih skupin, po podružnicah, po vaseh. V tem času se je razvila tudi neokatehumenska skupina. Za to me je navdušil župnik Smerkolj. Skupino sem vodil skoraj enajst let. Na Brezovici sem se loteval tudi fizičnega dela in moj zgled je navdušil ter pridobil marsikaterega župljana. Tako sem služboval na Brezovici do leta 1989, skoraj petnajst let. V tem času je bilo kar nekaj novih duhovnih poklicev. Zaslugo zanje vidim predvsem v tem, da so sestre uršulinke »odprle« župnišče, kjer so se mladi lahko zbirali.

Iz dejavne pastorale ste za krajši prestopili v redovno življenje, v kontemplativni cistercijanski red v Stični. Zakaj taka sprememba?

Dular: Nadškof Turk me je večkrat vabil, da pridem delovat v Beograd. Ker nisem bil preveč domač s tujimi jeziki, se za to nisem odločil. Opat Nadrah, ki je bil moj sošolec, pa me je tudi vabil, naj se jim pridružim v Stični. Ker je bilo tisto leto v škofiji nekoliko več novomašnikov, mi je nadškof Šuštar dal dovoljenje, da sem odšel v samostan v Stično. Tako se mi je uresničila tudi želja, da bom v tihoti in molitvi slavil Boga. To je bilo po 25 letih duhovništva. Kmalu pa sem tam dobil nove naloge, predvsem v samostanski ekonomiji, med drugim sem ustanovil Sitik. To se nekako ni čisto ujemalo z mojo vizijo redovnega življenja. Pred večnimi zaobljubami, ko bi se moral dokončno inkardinirati k redovnikom, sem to nadškofu Šuštarju omenil. Predlagal mi je, da bi prevzel župnijo Železniki.

Iz mehkih dolenjskih gričev na Gorenjsko; ne samo ena, ampak celo tri župnije. Kako ste doživljali ta prehod? So se značaji ljudi poznali tudi v pastoralnem delu?

Dular: Tako sem leta 1993 prišel v Železnike, od koder sem soupravljal še Dražgoše in Zali Log. Sicer sem si želel kakšno manjšo župnijo, da bi se še laže posvečal mladini, kakor sem se tudi prej v Stični. Pred menoj je bil v Železnikih 34 let župnik Maksimiljan Ocepek. Zelo sem spoštoval njegovo doslednost in ljubezen do Cerkve. Takratni kaplan Blaž Gregorc mi je nakazal nekatere prioritete, predvsem potrebo po otroškem vrtcu. Zato smo ustanovili Antonov vrtec s koncesijo. Tukaj smo ustanovili ne samo zakonske, ampak tudi predzakonske skupine. Postale so jedro župnije. Z vsakim parom sem šel pred poroko na duhovne vaje**.** Če primerjam dolenjsko in gorenjsko dušo ... Na Dolenjskem

so gostoljubni, ustrežljivi, pa morda bolj površinski, hitro se navdušijo za novosti. V Železnikih je bilo ljudi na začetku nekako težko nagovoriti, občutil sem neke vrste začetno nezaupanje. To sem si razlagal tako: župnija je v ozki dolini in ljudje gledajo samo gor. Zato so značajsko bolj zaprti in so težko sprejeli kakšno spremembo. Ko pa so začutili, da je to v njihovo dobro, takrat pa so postali neomajno zvesti. In to sem zelo cenil. So tudi izredno dobri organizatorji. To je posebej prišlo do izraza pri obnovi cerkva. Veliko pozornosti sem posvečal tudi Karitas in dobrodelnosti. Že na Brezovici, pa potem v Železnikih in na Otočcu.

Leta 2006 je bila ustanovljena škofija Novo mesto. Za Vas je to pomenilo vrnitev v rojstni kraj. Po toliko lepih in uspešnih letih v Železnikih je bila to zahtevna odločitev …

Dular: Ko se je začelo govoriti o novih škofijah, smo si na Gorenjskem zelo prizadevali za škofijo v Kranju. Iz tega potem ni bilo nič. Ko je bilo sporočeno, da je v Novem mestu ustanovljena nova škofija, sem bil povezan s škofom Andrejem Glavanom. Poznala sva se že od prej, saj je šel v semenišče, ko sem bil kaplan v Toplicah. Sporočil sem mu, da sem pripravljen priti v novo škofijo, on pa je videl mojo vlogo v njej ravno na področju ŽPS in povezovanja različnih skupin. Poleg tega mi je zaupal še župnijo Otočec. Tako sem po trinajstih letih, preživetih v Železnikih, prišel spet bliže domu.

Nova škofija, nova župnija, nov začetek. Otočec je bila tudi vaša zadnja župnija. Starejši ko je človek, teže se prilagaja. Vam je bilo težko začeti znova?

Dular: Sprva je gospod škof menil, da bi prevzel župnijo Ajdovec in od tam pomagal pri nalogah na škofiji. Vendar me je potem poslal na Otočec, ker so tam imeli katoliški vrtec, jaz pa sem imel to izkušnjo že iz Železnikov. Na Otočcu so me v glavnem župljani že vsi poznali. Tukaj se je potem predvsem začelo sistematično delo z ŽPS, po več letih smo začeli z mladinsko skupino pa ministranti ... Spodbujal sem delo s pevskim zborom. Dobili smo izšolanega organista. Pa seveda, obnova cerkva. Obnoviti bi morali tudi znamenito cerkev na Trški gori, vendar bo potrebno zbrati še kar nekaj sredstev za ta namen.

»Sedaj odpuščaš, Gospod, svojega služabnika …« Na Kapitlju ste začeli pot v duhovništvo in na Kapitelj ste se po dolgih desetletjih vrnili. Tokrat kot kanonik penitenciarij *(op. duhovnik s posebnimi spovednimi pooblastili)***. Kako doživljate sedaj svojo glavno nalogo – to je vlogo spovednika?**

Dular: Že ko sem bil župnik na Otočcu, sem bil hkrati kanonik v stolnici. Ko sem predal otoško župnijo v mlajše roke, me je škof prosil, naju prevzamem službo penitenciarija v stolnici. Prve dni se mi je vse zdelo kar nekako čudno in sem se moral navaditi. Kot župnika me je vedno kdo iskal, kar naenkrat pa me nihče ne potrebuje, telefon zvoni bolj poredkoma kakor prej, ko sem

bil župnik. Tako sem zaslutil, sedaj pa je čas za bolj poglobljeno molitev. Sedaj, ko sem vernikom še več na voljo za spoved, sem spoznal, da je spovednica postala zame tudi – molitveni kotiček. Kot župnik sem moral vedno nekoliko »hiteti«, tudi pri spovedovanju. Zdaj pa so trenutki, ko lahko spovedancu namenim več časa. Opažam, da je med spovedanci vedno več takih, ki opravljajo redne, mesečne spovedi. To so globoke spovedi, tako da kot spovednik lahko začutim kontemplacijo pri vernikih samih. V veliki meri so to starejši, ki so željni duhovne poglobitve. Veliko je tudi hudih osebnih problemov. Takim pravim: nisem psihoterapevt, sem pa duhovnik in kot tak vam želim pomagati. Lepo mi je tudi, ko prihajajo k spovedi otroci, zunaj veroučnega programa. Rad bi pa dodal, vedno sem z veseljem tudi fizično delal, in tako je še danes. To me sprosti.

Skavti so bili in ostajajo Vaše veselje. Delo z njimi Vas ohranja mladega. Kako vidite pomen skavtskega življenja?

Dular: Z njimi sem se srečal preko s. Hijacinte Prešeren. Njen brat je bil duhovnik in skavt in ona mi posredovala neko njegovo skavtsko knjižico – molitvenik. Kajti v mladosti vsega tega, ob delu na kmetiji, nisem poznal. Tako sem spoznaval, da je to nekakšna pot, načrt za življenje. Že na Brezovici smo imeli prve skupine. To sem nadaljeval v Železnikih s kaplanom Markom Marinkom. Nismo imeli nobenega šolanega voditelja, začenjali smo vse od začetka. Ob mojem odhodu je bilo v Železnikih že 180 skavtov v vseh vejah. Duhovnikom bi rad poudaril: s skavti je delo, potrebno si je vzeti čas zanje. To se obrestuje. Delo z njimi in drugimi skupinami mladih pa je potrebno usklajevati. Temeljiti mora na vzgoji dobrih voditeljev in njihovi vključenosti v župnijsko življenje. To potem obrodi sadove.

Petdeset let duhovništva pusti sledi ne samo v duši zlatomašnika, ampak tudi na ljudeh, s katerimi se je srečeval. Kakšno je Vaše temeljno sporočilo duhovnikom, vernikom ob zlatomašnem jubileju?

Dular: Lepo je biti duhovnik, če vzameš duhovništvo resno in odgovorno. Na neki način je tudi garanje, ki pa prinaša neizrekljivo veselje, ko ti Bog da, vsaj od časa do časa, okusiti tudi kakšen majhen uspeh. Iz izkustva vem, meni je največ koristilo to, da sem se udeleževal vseh tečajev, teoloških in pastoralnih. Tam sem veliko pridobil. Potem pa spoštovanje vodstva Cerkve. Naj bo škof kdorkoli, potrebno je gledati v njem škofa, ki je poslan in preko njega sem tudi jaz poslan. Pokorščina je tista krepost, ki rodi stoodstotne sadove.

Svojih zlatih petdeset mašniških let pa zlatomašnik msgr. France Dular v hvaležnosti in zahvali Bogu strne v besedah Pavlovega pisma Korinčanom: »Hvala Bogu za njegov neopisljivi dar!« (2 Kor 9,15).

Še na mnoga leta, zlatomašnik France!

Pogovarjal se je: Igor Luzar

DUHOVNIKI JUBILANTI IN DIES SANCTIFICATIONIS

Vse duhovnike, ki letos praznujete okrogel duhovniški jubilej, 55, 50, 40, 30, 25, 20 ali 10-letnico posvečenja, vabimo na somaševanje jubilantov, ki bo v nedeljo, **15. junija 2014, ob 16. uri na Zaplazu.** Naši nebeški materi Mariji, ki je tudi Kraljici duhovnikov, se bomo zahvalili za prehojeno duhovniško pot jubilantov in za vse, kar so po Božji milosti v moči mašniškega posvečenja mogli narediti za Cerkev na Slovenskem.

- **55 let (1959):** p. Janez Hollenstein, OCart
- **50 let (1964):** msgr. Franc Dular
- **40 let (1974):** Jernej Nemanič in p. Marko Novak OFM
- **30 let (1984):** Slavko Kimovec in Stane Kerin
- **25 let (1989):** msgr. Jože Plut
- **20 let (1994):** Marko Japelj, Miloš Košir in p. Roman Skubic OCart.
- **10 let (2004):** Andrej Pažur

Ker v juniju večina duhovnikov obhaja tudi obletnico duhovniškega posvečenja, vabimo tudi druge duhovnike naše škofije, da se udeležijo somaševanja, da se skupaj Bogu zahvalimo za dar duhovništva, še posebno tiste, ki se iz najrazličnejših vzrokov ne bodo mogli udeležiti praznovanja v okviru svoje dekanije.

Hkrati bomo prosili blaženega Alojzija Grozdeta, ki ima posebno častno mesto na škofijski božji poti Zaplaz, za stanovitnost vseh jubilantov in drugih duhovnikov ter za nove duhovne poklice. Po maši vse duhovnike vabimo na skromno okrepčilo v Škodovo hišo.

Božidar Metelko

DELO VIKARJA V VOJAŠKIH MISIJAH

Baza PRT Farah, provinca Farah, Afganistan. Že nekaj časa sem ga videval, kako kuka skozi steklo na vratih med mašami, a vstopil ni, do nekega zvezdnega večera, ko sem ravno pospravljal po večerni maši.

Takrat vstopi v kapelo, se odpravi v knjižnični kotiček, kjer si da opraviti med knjigami, nakar si pripravi čaj in me povabi, da se mu pridružim. Vljudno se mu zahvalim, sedeva med knjige, razderem šalo za prebitje ledu in že sproščeno klepetava. A vendar je v njem nekaj neizrečenega in se zdi, da mu bo zdaj zdaj skočilo iz oči. Končno se opogumi in prične: »Ko vstopim v kapelo, začutim poseben mir. Še najbolj se mi zdi toplo takoj, ko končate z molitvami. Ljudje, ki pridejo od vaših molitev, se smejijo in so srečni. Pri nas tega ne občutim. Želim vstopiti v vašo Cerkev. Tudi jaz bi rad imel to srečo in mir.« Pogovor je bil preprost, v nezahtevni angleščini, a globok in oseben. Mlad domačin, Afganistanec, ki se »katoliškemu muli« približa z željo postati kristjan zaradi pričevanja ljudi, Cerkve. Zanj v njegovi tradicionalni kulturi to pomeni izdajstvo, vredno smrti. A tvega. Ne izpostavi se javno, skrbno izbere trenutek, bliža se previdno, ne vedoč, kako se bo pogovor obrnil.

Poleg nalog vzdrževanja miru in preprečevanja medetničnega nasilja predvsem s ciljem omogočiti lokalnim prebivalcem kolikor toliko možno varnost, koalicijske sile na nemirnih področjih veliko skrb posvečajo tudi pomoči ljudem pri izgradnji življenja skupnosti ter zagonu družbene in komunalne infrastrukture. V Farahu je bil del slovenskega kontingenta v Afganistanu nastanjen v bazi, kjer je bil sedež skupine za obnovo province. V bazi je bilo poleg koalicijskih sil tudi veliko domačinov, ki so opravljali različna dela in služili za svoje družine, za študij ali za poroko, morda pa zgolj iz želje po odhodu iz Afganistana. Slednje je bilo zelo redko, njihov želeni cilj so bile Združene države. Sredi baze je bila zidana stavba, v kateri sta bila kapela in kaplanov urad. Poleg moje pisarne in kapele je bil poseben prostor, ki je služil kot muslimanska molilnica. V kapeli je bil zadnji del namenjen brezplačni priročni knjižnici, brezplačnemu »shoppingu« in brezplačni pripravi hitre hrane. Kapela je tako postala prostor srečevanja vonjev, kultur, vojaških običajev, ljudi in različnih verskih praks. Poleg katoličanov so bili v bazi še protestantje vsaj petih denominacij, nekaj pravoslavnih, šiitski in sunitski muslimani, mormoni, budisti, hindujci, konfucionisti in drugi. Vsi skupaj smo bili v šoli spoštovanja, strpnosti, spoznavanja, učenja in sprejemanja. Za to šolo je bilo značilno, da ni imela posebnih ur, imela je sobivanje.

Bil sem edini bazni kaplan, pa tudi edini katoliški duhovnik daleč naokoli (izvzemši italijanskega kaplana v sosednji bazi z izrazito omejenim razponom angleškega jezika). V vsem Afganistanu je uradno le en katoliški duhovnik, apostolski pronotar v Kabulu, kaplan italijanske ambasade msgr. Moretti, pri katerem sva z vojaškim vikarjem msgr. Plutom obhajala mojo štiridesetletnico. Potovanja po

Afganistanu so mogoča večinoma le po zraku, zato je to izjemno težko. Zato sem bil zelo vesel ameriških kaplanov, ki so občasno obiskovali bazo. Koliko lepega lahko ljudje storimo, če sodelujemo! Ne glede na veroizpoved smo ob vsakem obisku pripravili nekaj skupnega, največkrat ekumenskega. Pričevanje duhovnika je bilo prav zaradi sodelovanja med nami močnejše, zaupanje ljudi večje, več zidov med ljudmi porušenih. O božiču nas je obiskal kaplan reformirane kalvinistične denominacije in se je kot udeleženec pridružil naši polnočnici. Povabil je k pozdravu miru, ki ga je mojstrsko navezal na skupno obhajanje »lucenarija« pred polnočno mašo, ko smo z vojaki s svečami v rokah krenili po postajah spomina od vhoda v bazo do kapele, kjer smo razvili božično zastavo in skupno ponesli Dete v jasli. Tudi za naše moštvo je bila to nova izkušnja in veliko jih je prav zaradi globokega doživetja objavilo vtise in slike na svojih Facebook straneh.

O veliki noči tudi po bazah na misijah slovenske vojaške »družine« zaživijo v barvah običajev: blagoslov zelenja, barvanje pirhov, umivanje nog, petkov pasijon, žegen, vigilija in vstajenje. Pridružijo se skoraj vsi, če že ne iz pobožnosti, pa iz spomina na dom, na Slovenijo. Delo duhovnika na misiji je torej zelo osnovno: zbirati ljudi v občestvo okrog oltarja, okrog mize, okrog srca. Zaradi te živosti se nemalokrat v očeh tujcev pojavi celo blaga zavist, koliko vsega imamo Slovenci in katoličani. Zaradi bratstva v vojaški suknji smo obvarovani prevzetnosti, toda zdrav ponos sije iz nas. Misija je čas, ko vsak vojak, pa tudi vojaški duhovnik, vsak trenutek napolni z mislijo. Tu je odsotnost od dragih doma, v tujem kulturnem in verskem okolju, brez zvonjenja cerkva, le z vonjem po pesku v zraku. Vsak s svojo nalogo nosi v sebi cel spekter oddaljenosti (od doma), bližine (s soborci), spoštovanja (drugih kultur in ljudstev) in samopremagovanja (puščava in osebno notranje doživljanje). Vojaški duhovnik je enkrat Jezus, ki sreča učenca na poti v Emavs, drugič pa učenec, ki ga Jezus prestreže. Dve misiji nista enaki, vsaka je drugačna, s svojo izkušnjo. Najlepše pa je, da se med duhovnikom in vojakom stkejo močne vezi osebnega prijateljstva, ki omogoča odkrit pogovor in globoka doživetja, kar se prenese tudi v domovino. Ko duhovniki prestanemo preizkušnjo skupaj z ljudmi, postajamo bolj verodostojne prične. Preprosta, a edina logika, ki vzdrži. Marsikdo morda vnaprej računa, da so misije ne vem kakšne bližnjice, a presenečen ugotovi, da so v resnici puščave, kjer se človek sreča sam s seboj, z Bogom in s svojim bližnjim.

Afganistanec globokega pogleda v mojem času ni prejel zakramenta krsta. Mnenja so različna, ostajajo ugibanja, kaj bi bilo boljše. Zakramenti pa so milostna znamenja, kjer se milost kaže v varnem potovanju v občestvu. Tam, pod afganistanskimi zvezdami, bo že našel pot. Bog ni pozabil nanj.

Aleksander Urek

DUHOVNIŠKI DNEVI – IN ODZIVI NANJE

Povzetek ankete med duhovniki

Tu je povzetek mnenj in predlogov, ki ste jih duhovniki naše škofije izrazili po letošnjih duhovniških dnevih.

Ob pogledu na dosedanje duhovniške dneve je velika večina izrazila, da so bili zajeti vsi pričakovani vidiki, dali pa ste različne predloge za teme, ob katerih bi se želeli pogovarjati v prihodnjih letih. Nekateri so zapisali, da je premalo duhovnosti, in pozneje dali konkretne predloge za to, da bi bili ti dnevi čas osebne in skupnostne bližine z Gospodom. Želijo si **skrbno pripravo svete maše, možnost tihe adoracije, petje pri bogoslužnem branju**.

Skupni pogovor »Mi med seboj« ostaja poseben izziv. Iz odmevov je mogoče razbrati **potrebo in željo po tem bratskem soočenju.** Tako pozitivni odmevi kot kritika in samokritika izražajo hotenje, da bi se naučili pogovarjati kot bratje in sodelavci v istem Gospodovem vinogradu. Na pogovor zadnjih duhovniških dnevov duhovniki gledajo zelo različno. Mnenja o »Mi med seboj« se razpenjajo od vprašanja, ali so g. škof in moderatorji pogovora dovolj odprti in pripravljeni na miren, iskren, odprt dialog, v katerem ni glavno najti rešitve na vse probleme in odprta vprašanja, ampak predvsem poslušati dvome, vprašanja, izzive in stiske duhovnikov, jih sprejeti, o njih razmišljati, brez prenagljene sodbe ali predsodkov – pa do občutja, da je bilo srečanje sproščeno, zanimivo in iskreno. Gredo od misli, da sami duhovniki niso dovolj sodelovali z vprašanji in niso povedali vsega, kar jih teži, pa do mnenja, da so mnogi pokazali pogum v iskrenosti vprašanj in mnenj. Razpenjajo se od mnenja, da je srečanje časovno preveč omejeno, ker omejitev ne ustvarja primernega ozračja za pogovor, do mnenja, da je bilo srečanje izguba časa, ker ni bilo konkretnih sklepov. Izražajo željo po pogovoru, ne le o materialnih težavah, ampak predvsem o oznanjevanju evangelija.

Predlogi, ki so bili dani za temo in predavatelje prihodnjega leta (tem je pravzaprav kar za nekaj let):

Uporaba Svetega pisma v pastorali (mladi, ki so zapustili Katoliško Cerkev, ker jih je pritegnila kakšna druga skupnost, ki Božjo besedo zelo poudarja); spovedni primeri (predavatelj p. dr. Tadej Strehovec); duhovniško bratstvo (g. Franc Prelc, Koper); smeri prenove Cerkve; kateheza odraslih; človek – pot Cerkve; David premaga Goljata (škof Jurij Bizjak); Cerkev v stalnem misijonu (škof Vinko Bokalič Iglič CM); duhovnost in psihiatrija (dr. Jožef Magdič MS); računalniško opismenjevanje; navdušenje za pastoralno delo (p. Branko Cestnik); poučevanje verouka po triadah; mladinska pastorala; kako prebuditi navdušenje pri duhovnikih (civilni motivator); kaj papež Frančišek s svojim

slogom vodenja Cerkve prinaša za naše konkretno duhovniško življenje in poslanstvo; duhovnik kot voditelj (Mladinski ceh); dr. Ivan Štuhec (ni teme); kultura v župniji; biti zadovoljen duhovnik; uboga Cerkev za uboge; duhovniki adoratorji; predstavitev gibanj v Cerkvi; nekaj bolj duhovniškega, npr. »identiteta duhovnika«; preveč poudarka na »službenih temah«, premalo za osebno, duhovno rast in krepitev medsebojne povezanosti, kar je osnova za kakovostno pastoralno in misijonsko poslanstvo.

Posebej izražene želje: da bi bili duhovniški dnevi postavljeni na drže in kvalitete, h katerim stremi PIP: občestvenost, molitveno življenje, adoracija, spodbujanje k medsebojnemu poslušanju; da bi srečanje minilo v spoštljivem duhu med seboj in do predavateljev, brez igranja z elektronskimi napravicami in brez neumestnih opazk; preseganje pretirane ustaljenosti med duhovniki in odprtost za novost.

Odzivi na letošnja predavanja: so v veliki večini zelo pozitivni. Glavno temo duhovniških dnevov **Živa občestva** sta obravnavala p. Marjan Čuden OFM in p. Andrej Šegula OFMConv. V anketi so udeleženci izrazili veselje in hvaležnost, predvsem za osebno pričevanje, vero, praktičnost in jasnost prvega predavatelja ob predstavitvi ustvarjanja malih občestev v svoji župniji. Duhovnike je nagovorila središčnost Jezusa Kristusa, iskrenost, aktualnost, pričevanjskost, zavzetost predavateljev. En dan je bil posvečen **bioetičnim vprašanjem**, predvsem vprašanju neplodnosti, umetnega spočetja in konkretnega soočenja para s to stisko. Predstavili so jih dr. Roman Globokar, s. Mirjam Cvelbar in zakonski par s posvojenim otrokom. Duhovnikov se je še posebej dotaknilo zelo osebno pričevanje moža in žene, ki ne moreta imeti svojih otrok. Predavanja so videli kot dobra in potrebna, dana pa je bila pripomba, da so bili mnogi problemi odprti, niso pa še bile podane vse rešitve. Predstavitev **družinske kateheze**, ki sta jo pripravili Natalija in Jana Podjavoršek, je duhovnike zelo nagovorila s celostnim pristopom k oznanjevanju, ki zajema vso družino. Izražen je bil pomislek: je to izvedljivo v majhni župniji ali v primeru, ko duhovnik še ne pozna dobro ljudi; sicer pa odgovori izražajo navdušenje in pohvalo za pogum za ta poskus novega načina kateheze.

Ob vseh temah so bile dane pripombe, da je bilo **premalo časa za ustvarjalen pogovor**.

Povzela s. Milka Kokalj

»V tem svetu morejo posvečeni služabniki in drugi delavci v dušnem pastirstvu prinašati prijeten vonj Jezusove bližine in navzočnosti in njegovega osebnega pogleda«.

Papež Frančišek »Veselje evangelija« (čl. 169)

MIMICA RADE – PREJEMNICA ODLIČJA SV. JOŽEFA 2014

V katoliški Cerkvi 19. marca obhajamo slovesni praznik sv. Jožefa, ženina Device Marije. V sklepni prošnji praznika molimo »prve začetke odrešenja človeškega rodu si zaupal zvestemu varuhu sv. Jožefu«. Sv. Jožef je glavni zavetnik novomeške škofije. Na njegov god tako v novomeški škofiji vsako leto podelimo najvišje škofijsko priznanje *odličje sv. Jožefa* posameznikom ali ustanovam, ki se posebej odlikujejo po zglednem krščanskem življenju in zvestem služenju krajevni Cerkvi.

Letos je odličje prejela gospa **Marija - Mimica Rade,** upokojena medicinska sestra bolnišnice Novo mesto, doma iz župnije Stari trg ob Kolpi. V obrazložitvi podelitve je bilo zapisano, da je gospa Mimica »s svojo izjemno ljubeznivostjo in sočutjem do pacientov ter zdravstvenih delavcev v življenju izpričala krščansko ljubezen do bližnjega. Kot izredna delivka obhajila je kljub prepovedim in omejitvam takratne oblasti dolga leta prinašala sv. obhajilo pacientom v novomeški bolnišnici in gojencem doma starejših.« Za svoje vzorno krščansko pričevanje si je po mnenju Zbora svetovalcev Škofije Novo mesto zaslužila odličje sv. Jožefa.

Marija Rade ali Mimica, kakor jo radi kličejo vsi, ki jo poznajo, se je rodila pred petinosemdesetimi leti. Doma je iz Pregrada pri Starem trgu ob Kolpi. Med drugo svetovno vojno, ko so starše odpeljali v Ljubljano, je skrbela za mlajšega brata in sestri. Po vojni je odšla v bolničarsko šolo v Ljubljani. Že po nekaj mesecih šolanja so jih poslali na prvo službeno mesto, v Novo mesto. Ravno takrat so iz bolnišnice izgnali redovnice. Vseh štirideset let službe, ki jo je bolj kot službo dojemala kot poslanstvo, je kot medicinska sestra bila v oporo bolnikom. Številne generacije Novomeščanov in Belokranjcev se je spominjajo po plemenitosti, ki ni poznala meja. Kot usmiljeni Samarijan je negovala bolnike in jim bila tudi v duhovno oporo. Kot izredna delivka obhajila je že od leta 1977 bolnikom prinašala duhovno tolažbo – Jezusa v sveti hostiji. Zaradi njene pokončne krščanske drže so jo v bolnišnici spoštovali vsi, verni in neverni. Sveto obhajilo je nosila

tudi v dom za starejše občane, včasih jih je bilo več kot sto. Po upokojitvi se je preselila nazaj v Pregrad, kjer vsak dan obiskuje sveto mašo.

Slovesna maša s podelitvijo odličja je bila na sam praznik v sredo, 19. marca 2014, v novomeški stolnici. Somaševanje je vodil apostolski nuncij v RS msgr. dr. Juliusz Janusz, ki ji je ob tej priložnosti podelil posebno papeževo spominsko medaljo. Odličje sv. Jožefa pa je nagrajenki izročil novomeški škof msgr. Andrej Glavan.

Življenje gospe Mimice bi lahko strnili v evangeljski stavek: »On mora rasti, jaz pa se manjšati« (Jn 3,30).

Igor Luzar

»Marija je žena vere, ki potuje v veri. Njena izredna romarska pot vere predstavlja trajno oporo za Cerkev. Matija se je dala voditi Svetemu Duhu na poti vere za poslanstvo služenja in rodovitnosti. Danes se oziramo nanjo, da bi nam pomagala vsem oznanjati sporočilo zveličanja in da bi novi učenci postali oznanjevalci evangelija«.

Papež Frančišek »Veselje evangelija« (čl. 287)

SPREJEM ODLIKOVANKE V DOMAČI ŽUPNIJI STARI TRG OB KOLPI

Na praznik sv. Jožefa, zavetnika naše župnije Stari trg ob Kolpi in škofije Novo mesto, je v stolnici prejela Jožefovo odlikovanje naša faranka gospa Marija - Mimica Rade. To je za našo starodavno župnijo zelo velik dogodek, ki se ga večina faranov niti ne zaveda. Zaradi Mimičine izjemne skromnosti v farnih Oznanilih nisem mogel o njej dosti pisali. Nekaj faranov se nas je udeležilo podelitve priznanja. Po maši smo ji zapeli in čestitali.

Že dolgo je v navadi, da se odlikovance slovesno pričaka tudi v domačem kraju. Ker odlikovanka pozimi živi pri sestri dr. Gabrieli Humar na Drski v Novem mestu, se je sprejem zavlekel. Povezali smo ga s sv. birmo in z dnevom naše terapevtske skupnosti Tav.

Med sv. mašo 10. 5. 2014 je zakrament sv. birme prejel tudi eden naših gojencev, ki je marca uspešno končal triletni program. Dan prej je bil krščen. To je bil ganljiv prispevek k praznovanju osme obletnice delovanja skupnosti Tav. Naša slavljenka je med sv. mašo pela na koru. Bila je ena mlajših pevk, ki jih je daljnega leta 1941 zbral v mladinski pevski zbor kaplan Viljem Savelli, potem ko se je v župnijo zatekel med vojno vihro.

Po opravilu smo se zbrali na dvorišču. Zapeli so njeni sosedje, mešani pevski zbor iz Predgrada »Grajski pevci« pod vodstvom Katarine Kapš. Odlikovanki smo se zahvalili, ji čestitali in poklonili rožico …

Naša Mimica si odlikovanje resnično zasluži, čeprav v svoji skromnosti vedno ponavlja, da se ne čuti kaj posebej zaslužna, saj je samo opravljala svojo službo medicinske sestre. Se razume, vendar se služba lahko opravi po predpisanih pravilih in odide po svojih opravkih, ali pa po pravilu ljubezni do bližnjega, zlasti bolnega človeka. Ona ima to drugo zasajeno v najglobljem kotičku srca. Na svoje delo je vedno gledala skozi prizmo ljubezni in pripravljenosti na žrtvovanje. Nekaj časa je stanovala v skromni sobici kar

v bolnišnici, dežurala tedne in tedne ter tako pomagala kolegicam z majhnimi otroki …

Ko nas sedaj pesti moralna in materialna kriza, pogosto poslušamo, kaj vse se dogaja v našem zdravstvu … Ob tem še svetleje zažari njen zgled požrtvovalnega služenja v veliko težjih okoliščinah. Zdravstvenemu osebju ni prihajalo na misel, da bi protestiralo ali zahtevalo kaj posebnega. Bistveno je bilo pomagati trpečim. Prav ona je našla način, da je mnogim pacientom prinašala tudi duhovno hrano in tolažbo. Dolgo let je nosila sv. obhajilo po vsej bolnici in domu starejših občanov, ko zaradi bivšega režima duhovniki niso bili zaželeni. Razen v skrajni sili tik pred smrtjo.

Tudi v pokoju ne miruje. Skrbi za dom in sprejema sestri in brata ter veliko sorodstvo. Ko jo kdo potrebuje, je takoj na voljo. Vsak dan redno prihaja k sv. maši in še koga pripelje. Veliko moli in rada kaj prinese v našo skupnost Tav. Pač Mimica. To bi lahko prevedli – poosebljeni sočutni angel novomeških bolnišnic in Poljanske doline.

Skratka, iskrene čestitke in velik Bog lonaj, draga naša odlikovanka Mimica!

Jože Pavlakovič

ORATORIJ – KAKO GA DOŽIVLJAMO V TREBNJEM

Oratorij nam je bil podarjen

Že vrsto let imamo v naši župniji poletni oratorij. Takrat so sicer mnogi otroci (skupaj s starši) na počitnicah, mi pa jim ponudimo oratorij.

Slišali smo, da imajo po nekaterih župnijah dobro pripravljen oratorij. Povezali smo se s salezijanci, ki nam vsako leto pri pripravi oratorija pomagajo na več različnih načinov.

Hvaležni smo zato mnogim, ki so vsa leta sodelovali z nami, nas obiskovali, pripravili in izvedli različna usposabljanja.

Oratorij je kakor hiša, ki jo postavimo za en teden

Dobra stavba potrebuje najprej kvalitetne temelje. Temelje za naš vsakoletni počitniški oratorij postavljamo spomladi:

- salezijance zaprosimo za gradivo, ki nam ga pošljejo v tiskani in elektronski obliki;

- poiščemo mlade fante in dekleta, ki bodo animatorji na oratoriju – tudi se spodbudijo med seboj; zanje pripravimo nekaj pripravljalnih srečanj;
- otroke povabimo na oratorij s posebej pripravljenimi prijavnicami; prejmejo jih pri verouku;
- zadnje tri tedne pred začetkom oratorija imamo za animatorje intenzivni pripravljalni čas: poglabljanje v temo in geslo oratorija, uvajanje v oratorijsko zgodbo, priprava vsakdanjih katehez in velike igre, petje (himna, bansi), delavnice za vsak dan (in vsako skupino) ter še marsikaj (plakati, spominki, majice …).
- Veliko časa, dela in napora, ki ga preživimo skupaj, nas močno poveže, združuje in razveseljuje.
-

Oratorij 2013 – prvi teden v juliju

Starši so prijavili 133 otrok, ki smo jim vsak dan omogočili prijetno druženje, ustvarjalne delavnice in spodbude za plemenito življenje – na njim primeren način.

Pri tem nam je pomagalo 36 animatorjev – fantov in deklet, ki so vodili posamezne skupine in – nekateri od njih – prevzeli še skupinske naloge.

Oratorij je trajal od ponedeljka do petka, 1. do 5. julija. Vsak dan ob 8. uri smo se zbrali odgovorni in se natančno dogovorili za dnevni načrt dela. Otroke smo sprejeli ob 9. uri in bili z njimi do 15. ure.

Nato smo se odgovorni še uro zadržali v skupnem pogovoru ob vtisih dneva: kaj nam je uspelo, kje smo bili šibki. Po skupni molitvi smo se poslovili. Zadnji dan smo šli v Sevnico, kjer smo dobre štiri ure preživeli v bazenu. Nato smo se s tremi avtobusi vrnili v Trebnje, kjer je ob 16. uri imel g. župnik Miloš čudovito mašo, h kateri smo povabili vse starše. Pesem in molitev sta se na župnijskem dvorišču še za nekaj časa prelili v prijetno druženje.

Na letošnji oratorij

se prav v tem času že skrbno pripravljamo. Imeli smo prvo srečanje za animatorje. Zbiramo potrebno gradivo za oratorij pod naslovom »Na tvojo besedo«. Z nami bo apostol Peter v vsej svoji enkratni osebnosti.

Dogovorili smo se za novi termin: drugi teden v mesecu juliju in to tudi oznanjamo pri nedeljskih oznanilih.

Te dni pripravljamo prijavnice. Otroci nas pri verouku že sprašujejo, kdaj se bodo lahko prijavili. Veseli smo teh njihovih želja in pričakovanj.

Včeraj sva z voditeljem g. Primožem obiskala tri trebanjske gostilne. Prosila sva, če bodo lahko v času letošnjega oratorija (vsaka za en dan) pripravili kosilo za vse udeležence. Povsod sva bila lepo sprejeta in so nam želeno obljubili. Poleg tega so sprejeli vlogo (delnega) donatorja. Izročila sva jim tudi pismo z enako vsebino, ki sem ga že prej skrbno sestavil.

Skrivnost veselega življenja

je bila v vseh časih Cerkve ena izmed njenih velikih pastoralnih nalog. Mnogi posamezniki so ob osebni hvaležnosti za dar krščanske vere zahrepeneli po tem, da bi svojo skrivnost veselega življenja zaradi evangelija posredovali naprej, najprej otrokom in mladim. Sv. Filip Neri in Don Bosko sta to uresničevala pogumno v svojem času. Danes smo na vrsti mi, kajti vsaka generacija se mora sama odločiti za Kristusa in njegovo pot.

V začetku sem mislil, da je oratorij namenjen samo otrokom in da bodo oni postali »božji otroci«. Res to – z veseljem – postajajo. A še več, tudi fantje in dekleta, animatorji, se marsičesa naučijo, pridobijo koristne veščine (vzgoja otrok, skupninsko delo, organizacija …) in vsi, ki pri oratoriju kakorkoli pomagamo in sodelujemo, smo obogateni.

Slavko Kimovec

NIKODEMOVI VEČERI 2014

Reflektorji, ki so osvetljevali letošnje goste in poslušalce Nikodemovih večerov, so ugasnili, v srcih poslušalcev pa je ostala svetloba bogatih misli, ki so kakor biseri spoznanj padali v skrinjice človeškega razuma.

1. Nikodemov večer

Podobo sedanjega svetega očeta je barvito in igrivo naslikal p. Branko Cestnik.

»Lik svetega očeta izžareva pristnost. Papež je takšen, kot je bil kot duhovnik, kot je bil kot škof – vedno ponižen in preprost. Ta podoba vzbuja pri nevernih pozitiven odziv, pri vernih pa povečano zanimanje za življenje po veri. V Italiji opažajo povečano število spovedi in povečan obisk maš. Tudi v Španiji je čutiti porast zanimanja za evharistijo. V Argentini se je povečala dejavnost laikov pa tudi število novih duhovnih poklicev. V ZDA je opaziti več molitve in branja svetega pisma. Tudi v Sloveniji je lik sedanjega papeža vzbuja veliko spoštovanje. Od 200 vprašanih niti eden ni imel negativnega mnenja o njem. Papež Frančišek vidi prenovo Cerkve v zbornosti (več pristojnosti naj bi imele krajevne Cerkve) ter v skromnosti in skrbi za uboge.«

Dramska igralka gospa Milada Kalezić je prepričljivo izžarevala navdušenje nad vero v Jezusa Kristusa. Skozi njeno pričevanje so pronicali žarki Božje milosti in Božje ljubezni. »Ko me je sodelavec posmehljivo

pozdravil, sem najprej pomislila, kako mu bom z ostro besedo odgovorila. Pa me je zadnji trenutek prešinila Kristusova ljubezen in namesto ostrih besed so roke objele »nasprotnika« in usta so zašepetala: »Molila bom zate.«

2. Nikodemov večer

Zakonca Tavčar, družinska terapevta, sta z jasno in prepričljivo besedo osvetljevala »gnezdo«, v katerem se oblikuje prihodnost moškega in ženske. To gnezdece je umeščeno

v odnosu med možem in ženo. »Če otrok ni bil deležen lepote in harmonije odnosa med očetom in mamo, prinaša v življenje skeleče rane. Pozdraviti jih je mogoče le, če mož in žena 'zapustita očeta in mater – zapustita to, kar prinašata iz svoje mladosti, in začneta poslušati drug drugega ter odgovarjati na potrebe, ki jih ima sozakonec.«

V življenje iščemo to, česar nismo dobili v otroštvu, in to, kar smo v otroštvu potlačili v podzavest. Ranjenost iz nežne mladosti se kaže v pogostem spraševanju, ali sem pomemben, sem vreden, sem ljubljen, sem sprejet ... Ko vidimo drug drugega, ko se gledamo v oči in se iskreno pogovarjamo, ustvarjamo zdravo okolje, v katerem bo otrok prejel najboljšo popotnico za življenje. Mir na zemlji se gradi v odnosu med zakoncema.« In sklepni stavek se je glasil: »Če želite res vse narediti za svoje otroke, naredite nekaj za svoj odnos.«

3. Nikodemov večer

Zaupanje je temeljni pogoj za oblikovanje pravih odnosov. O tem sta pripovedovala zakonca Matos. »Vsak otrok prihaja s svojo posebno življenjsko nalogo. To dejstvo zahteva, da starši otroka sicer varujejo, vendar ne tako, da bi mu onemogočili njegov lastni razvoj. Cilj vzgoje je pomoč pri oblikovanju osebe, ki je zaupanja vredna. Vzgoja vsebuje tudi odgovornost. Otrok nikoli ne bo samostojen, če se ne bo že v mladosti naučil odgovornosti. Čut za odgovornost je humus

za rast samozaupanja.« Napačna je miselnost, da je mati otrokova prijateljica. Mati je otroku vedno mati.« Včasih starši dobijo občutek, da je njihovo prizadevanje prazno, ne rodi sadov. Toda: »To, kar je v družini dano ali posredovano dobronamerno, ni izgubljeno in prej ali slej pride na dan.« Ko zmanjka človeške moči za napredovanje v odnosu z zakoncem ali pri vzgoji, se oprimimo čudovite rešilne vrvi, ki jo imamo kristjani – molitve.

4. Nikodemov večer

Zadnji večer je prof dr. Stane Granda z njemu lastno prodornostjo duha osvetlil korenine krščanstva na Slovenskem, ki segajo pred čas naselitve Slovanov, nas vodil po livadi zgodovine do današnjega dne ter usmeril pogled skozi okno prihodnosti.

Oris misijonskega dela med Slovenci kaže, da so posebno vlogo odigrali redovniki – najprej benediktinci, pozneje pa cistercijani, ki so začeli z visokim šolstvom. Svoj duhovni delež pa so prispevali kartuzijani.

Delo menihov je bilo zelo močno, zato so kmetje na naših tleh ostali zvesti katoliški veri. Le malo komu je znano, da je kmalu po prvi Trubarjevi tiskani knjigi nastala tudi prva tiskana katoliška knjiga (pred tiskom Dalmatinove biblije), ki pa je še niso našli. Domnevajo, da je shranjena med bogastvom samostanske knjižnice v Št. Pavlu na Koroškem.

Za sedanje stanje krščanstva na Slovenskem prof. Granda ugotavlja, da se premalo versko izobražujemo. Posebej slabo je na ravni srednješolske in visoke izobrazbe. Potrebno bi bilo uporabiti moderna sredstva (internet), s pomočjo katerih je mogoče stopiti v širši krog prebivalstva.

Ob koncu bogatega zgodovinskega orisa je bilo postavljeno vprašanje: »Kako bo jutri na verskem področju?« Odgovor se je glasil: »Jutri se začenja danes. Jutri bo to, kar bom danes začel delati.« Jutrišnje krščanstvo bo tako, kakršnega bomo živeli danes. To praktično pomeni: Če danes živimo okostenelo, brez navdušenja, bo tudi jutrišnje krščanstvo nezanimivo ali celo odbijajoče, če pa nas danes vera navdušuje, če je v nas ogenj veselja, potem bo tudi jutrišnje krščanstvo svetla luč na nebu zgodovine našega naroda.

S to lepo spodbudo je ugasnil zadnji reflektor spodbud, nastopil pa je čas dnevne svetlobe, čas življenja iz podarjenih misli.

Hvala predavateljem Nikodemovih večerov, moderatorju dr. Janezu Grilu in vsem obiskovalcem večerov.

Miroslav Virant

SOL ZEMLJE IN LUČ SVETA

Duhovna obnova Škofijske karitas Novo mesto

Letošnji postni čas se je že krepko prevesil v drugi polovico, ko smo se številni sodelavci karitas odzvali povabilu na postno duhovno obnovo v župnijskem domu v Šentjerneju, kjer sta nas prijazno sprejela medse župnik Anton Trpin in kaplan Mitja Bulič.

Duhovno obnovo je vodil predsednik Slovenske karitas, upokojeni koprski škof msgr. Metod Pirih.

V prvem sklopu smo prisluhnili evangeljskemu odlomku, ki govori o tem, kako je Jezus nasitil pet tisoč mož (Mr, 6,30–44).

Odlomek nam je služil kot glavna iztočnica za pogovor o tem, kakšni naj bomo sodelavci karitas, kako z zgledom in s svojimi dejanji pričevati za Kristusa, pa tudi, kako služiti svojim bližnjim – posebej najbolj preizkušenim in zapostavljenim. Dober sad bomo zagotovo obrodili, če pri svojem poslanstvu ne bomo taktizirali, če ne bomo postali preračunljivi. Naslednji dejavnik za naše dobro delo je – tako poudarja škof Metod – sodelovanje s Kristusom preko evharistije. Kristus mora biti v nas navzoč pod obema podobama: kruha in vina, po duhovniku in vsem Božjem ljudstvu.

V pripravi na mašo je, kdor je želel, v drugem delu duhovne obnove opravil zakrament sprave; to smo obogatili s premišljevanjem križevega pota, ki nam ga je pripravil Marjan Dvornik.

Sledil je tretji sklop – mašna daritev, ki jo je ob somaševanju Igorja Luzarja, predsednika ŠK NM, daroval škof Metod. Izjemno me je nagovoril evangeljski odlomek (Mt 5,13–16): »Vi ste sol zemlje. Če pa se sol pokvari, s čim naj se osoli? Ni za drugo, kakor da se vrže proč in jo ljudje pohodijo. Vi ste luč sveta. Mesto, ki stoji na gori, se ne more skriti. Svetilke tudi ne prižigajo in ne postavljajo pod mernik, temveč na podstavek, in sveti vsem, ki so v hiši. Tako naj vaša luč sveti pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih« (Mt 5,13–16).

To pomeni, da je vsak kristjan, tudi sodelavec karitas, poklican, da sveti kot luč zase in za ljudi v stiski. Naša dejanja morajo postati vidna znamenja Božje ljubezni. Jezus računa na nas in želi, da začutimo odgovornost do drugih: Božja previdnost nas povezuje z odrešenjem drugih. Sodelavci karitas naj bi odsevali slog življenja, v katerem se kaže čut do ubogih, preizkušenih, zapostavljenih. V temeljnih odločitvah mora priti do izraza karitativna ljubezen. To je: predanost v služenju soljudem, še posebej trpečim.

Svet potrebuje sol in luč. Zato ne bodimo verniki samo takrat, ko smo pri maši, v cerkvi, zakristiji; ne bodimo verniki samo zvečer, ko zmolimo očenaš ali dva, ampak bodimo verniki v svetu in za svet.

Jezus nam vedno znova naroča: »Tako naj vaša luč sveti med ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela ...«

Toni Kovačič

Nova ureditev prostora pred cerkvijo na Zaplazu

KRIŽ JE ZNAMENJE ODPUŠČANJA IN SPRAVE

Od lanske pozne jeseni pa do letošnje pomladi so na Zaplazu tekla prenovitvena dela, ki so prostoru, bolje rečeno, trgu pred cerkvijo, dala lepšo in dokončno podobo. Okvirne načrte sta že pred leti pripravila arhitekta Jože in Matija Marinko. Tudi ureditev je bila v veliki meri opravljena že leta 2011, tik pred prenosom relikvij bl. Alojzija Grozdeta v kapelo Marijine cerkve. Obnovljena cerkev, nova zakristija in krožno oblikovan trg pred njima sestavljajo zaokroženo celoto svetega prostora, ki ljudi vabi k molitvi v cerkev ali pred njo. Notranja in zunanja krožna pot objemata cerkev kot nekakšna srebrna prstana sredi zelene narave, v njuni sredici pa se v soncu kot bela golobic blešči cerkev.

Ob začetnem urejanju prostora okoli cerkve smo krožni poti utrdili s peskom. Predvsem zato, da bi ju pozneje, če bi se pokazalo, da je potrebno kaj spremeniti, laže prestavili in na novo oblikovali. Peščene poti so lepe, a pomenijo hudo oviro za tiste, ki težko hodijo ali jih drugi peljejo na invalidskem vozičku. Pa tudi prostor pred glavnim vhodom, ki je visel proti parkirišču, je bilo potrebno lepše urediti.

Arhitekta sta prvotni načrt nekoliko dopolnila in določila materiale, ki smo jih položili na trg: betonske tlakovce po krožnih poteh in kamnite plošče na plató pred cerkvijo. Dela je čez zimo opravilo podjetje GRAD TOP iz Dolenjskih Toplic. Zelene površine so ostale bolj ali manj nespremenjene, krožni poti in prostor pred cerkvijo pa so lepo tlakovani. Urejene so tudi stopnice in klančine s parkirišča na trg pred cerkvijo, ki olajšajo dostop starejšim obiskovalcem pa tudi invalidom. Ob zunanji krožnici trga so postavljene klopi, da se romarji lahko posedejo in se v božjem miru potopijo v molitev ali občudovanje stvarstva.

Ob premišljevanju, kako urediti prostor okoli cerkve, da bo deloval kot celota ter obiskovalce še bolj vabil k zbranosti in molitvi, smo se odločili, da vanj postavimo tudi znamenje križa. Načrt zanj je naredil Matija Marinko, stoji pa ob poti, ki vodi proti novi zakristiji in cerkvi. Podstavek križa je oblikovan polkrožno in nehote spominja na polkrožno steno v Grozdetovi kapeli, hkrati pa omogoča romarjem, da pod križem prižgejo svečo. Doslej takšne možnosti ni bilo, zato so prižgane sveče puščali pred vrati ali ob stenah cerkve.

Ob premišljevanju, kako naj Marijina romarska cerkev na Zaplazu skupaj s kapelo bl. Alojzija Grozdeta, prvega slovenskega mučenca in zavetnika mladih, v prihodnje ohranja in poglablja vlogo osrednjega duhovnega središča naše škofije in glavne dolenjske božje poti, se je porodila zamisel, da bi novi križ postal simbol in kraj molitve za spravo v slovenskem narodu. Stoji ob

Marijini cerkvi na hribu, od koder seže pogled daleč na okoli po naši domovini, od primorskega Snežnika, gorenjskih Alp, zasavskega Kuma, Gorjancev do Kočevskega roga. Širom po naši domovini je bilo zaradi sovraštva do vere in bratomornega nasilja prelito veliko nedolžne krvi. Stoji na kraju, kjer počivajo relikvije blaženega Alojzija Grozdeta, po katerem nam je Bog razodel »zgled ljubezni do Kristusa in doslednega življenja po evangeljskih načelih, za katera je v moči evharistije živel in deloval vse do svojega pogumnega pričevanja v smrti«, molimo v molitvi, ki je njemu posvečena. »Njegova kri naj bo resnično seme za našo zvestobo, edinost, odpuščanje in spravo!« Naj bo novi križ simbol in priča teh plemenitih ciljev, naj postane znamenje naše slovenske sprave in naše križane ljubezni.

V podnožju križa bi lahko postavili žaro s prgišči prsti z vseh tistih krajev, kjer smo Slovenci najbolj grobo prelomili zapoved medsebojne ljubezni in spoštovanja. Simboli imajo svojo govorico in sporočilo. Vabijo nas, naj se ob križu ustavimo, se zazremo vase in v usodo naših bratov in sester ter s tiho molitvijo ali pa dobro mislijo drug drugemu, brez razlike in izjeme, zaželimo mir in dobro. Tako bomo tudi sami postali glasniki sprave in znamenje boljših časov ter drugačnih medsebojnih odnosov. Za takšne cilje se res splača živeti!

Janez Gril

NEKAJ MISLI OB ZUNANJI UREDITVI PROSTORA NA ZAPLAZU

Ko je cerkev na Zaplazu postala osrednje romarsko svetišče novomeške škofije, kamor prihajajo verniki k Mariji in blaženemu Alojziju Grozdetu, se je njena vloga močno spremenila. Prostor na vrhu griča, kjer je do tedaj stala samo cerkev, je bilo potrebno na novo arhitekturno urediti. Pravokotno na cerkev je bila postavljena zakristija, nov objekt s pomožnimi prostori. Zakristija in cerkev sta med seboj ločeni, povezuje pa ju krožna kolonada, pod katero je zunanji oltar. Kolonada je del trga ob cerkvi, kjer je ob večjih slovesnostih v poletnem času tudi maša.

Pred glavnim vhodom v cerkev je ploščad, tlakovana s kamnom in dvignjena za tri stopnice nad trg ob cerkvi. S stopniščem in ploščadjo je poudarjen glavni vhod v svetišče.

Vodilna misel arhitekturne ureditve zunanjščine pa je bila s krožno linijo zaobjeti in povezati v celoto cerkev zakristijo in trg ob cerkvi. Po tej krožni liniji teče pot za procesije, ki hkrati zamejuje »peribolos« ali sveti prostor ob cerkvi. S tem je dosežen stopnjevan pristop do Najsvetejšega: najprej zunanji prostor s cesto in parkirnimi površinami; nato s stopnicami in klančinami dostopen »peribolos«; od tod pa preko stopnic in ploščadi vstop v cerkev.

Matija Marinko, arhitekt

MOLITVENA URA ZA DUHOVNE POKLICE NA ZAPLAZU

»Tudi jaz vam pravim: Prosíte in vam bo dano! Iščite in boste našli! Trkajte in se vam bo odprlo! Kajti vsak, kdor prosi, prejme; in kdor išče, najde; in kdor trka, se mu bo odprlo« (Lk 11,9–10). Evangelist Luka takó navaja Jezusove besede kot poziv k vztrajni molitvi. Ko je bila ustanovljena škofija v Novem mestu, je imela majhno število bogoslovcev. Morda je prav razglasitev Alojzija Grozdeta za blaženega in priporočanje njemu v molitvi pripomoglo, da so takrat kar štirje vstopili v bogoslovno semenišče.

Gospod škof je želel, da bi v osrednjem romarskem svetišču na Zaplazu med romarsko sezono, od maja do oktobra, po dekanijah redno molili za nove duhovne poklice. Tako je bilo odločeno, da se molitvene ure za nove duhovne poklice pridružijo Grozdetovim molitvenim shodom, ki so vsako prvo nedeljo v mesecu popoldan. Molitvena ura se odvija uro pred popoldansko mašo oz. molitvenim shodom ob 16. uri, ki obsega daritev svete maše z nagovorom, molitev za kanonizacijo in litanije. O vsebini se dogovori dekan z dekanijskimi duhovniki. Nekateri jo oblikujejo pred izpostavljenim Najsvetejšim, drugi vzamejo že izdelan predlog iz namenske knjižice, tretjim je ljubša molitev rožnega venca. Skratka, način oblikovanja molitvene ure je prepuščen iznajdljivosti in ustvarjalnosti odgovornega vodje in skupine.

Molitvena ura naj se konča vsaj deset minut pred začetkom svete maše, da se lahko pripravi vse potrebno za mašo. Največkrat se duhovniki iz dekanije, ki pripravi molitveno uro, v somaševanju potem tudi pridružijo redni maši. V septembru je tradicionalno organiziran škofijski molitveni dan za duhovne poklice, zato ena izmed dekanij vsako leto v pripravi izpade. Letos je to dekanija Trebnje.

Letošnji razpored po dekanijah:

- maj: dekanija **Žužemberk**
- junij: dekanija **Črnomelj**
- julij: dekanija **Kočevje**
- avgust: dekanija **Leskovec**
- september: škofijski molitveni dan
- oktober: dekanija **Novo mesto**

»Ko je zagledal množice, so se mu zasmilile, ker so bile izmučene in razkropljene kakor ovce, ki nimajo pastirja« (Mt 9,36). Skrb za nove duhovne poklice je naloga vsega Božjega ljudstva, ne samo posvečenih služabnikov. Zato k molitveni uri, ki jo pripravi določena dekanija, vedno radi povabimo tudi vernike iz te dekanije, naj se je udeležijo v čim večjem številu.

Igor Luzar

USPOSABLJANJE ZA OZNANJEVANJE VESELE NOVICE ...

Vabilo k vpisu v KPŠ

V novem študijskem letu 2014/15 bomo na **Katehetsko-pastoralni šoli v Novem mestu** s predavanji začeli v četrtek, 2. oktobra. Tudi sicer bodo **poslej predavanja ob četrtkih popoldne** med 16. in 19. uro. Vpis na šolo bo 29. in 30. 9. ob 16. uri. Lepo prosim, da bodoče slušatelje opozorite na predavanja, ki bodo torej ob četrtkih. Svoje **ostale obveznosti naj sprejemajo za druge termine** (npr. verouk v župniji) in si rezervirajo četrtkove popoldneve za obiskovanje predavanj v Novem mestu v prostorih Zavoda Friderika I. Baraga.

Toplo priporočam, da zgornjo informacijo na široko posredujete čim več osebam, da se bodo od mnogih nagovorjenih vsaj nekateri vendarle odločili za prepotrebno versko izobraževanje. Predmetnik šole je takšen, da mnogim, ki so se odločili za vpis na KPŠ, pomaga k poglobljeni osebni veri in k osmišljanju življenja. Mlajšim slušateljem pa prinaša dodatni polet pri vključevanju v različne pastoralne dejavnosti v župniji. Urnik in predavatelji za novo študijsko leto so že usklajeni, tako da lahko vsi, ki vas o Katehetsko-pastoralni šoli zanima kaj več, že zdaj dobite kadarkoli na naslovu: **brigita.zelic@ognjisce.si**

Lepo prosim, da ob iskanju novih katehistov in katehistinj za vključitev v veliko poslanstvo oznanjevanja Vesele novice o odrešenju **povabite in vključite še mnoge, ki si sami ne upajo ponuditi svojih skritih talentov za tovrstno služenje občestvu.** Hkrati bi ob tej priložnosti spoštovane župnike rada seznanila z možnostjo, da se bo s prošnjo, da bi imel verouk v vaši župniji, pri vas oglasil kakšen nedomačin. V tem primeru bo prav, da na škofiji preverite, ali ta oseba dejansko izpolnjuje **temeljne** pogoje za tovrstno poslanstvo ...

Sicer pa lahko zagotovim, da se slušatelji predavanj na Katehetsko-pastoralni šoli z veseljem udeležujejo in da nekatere mamice iznajdljivo uskladijo čas porodniškega dopusta tudi za napredovanje v poznavanju vere in življenja, povezanega z njo.

Za poglabljanje osebne vere in tudi za usposabljanje za oznanjevanje potrebujemo občasni **odmik »na goro«**. To velja tudi za katehistinje in katehiste. Zato bodo že poleti imeli možnost udeležbe na kratkih duhovnih vajah od 17. do 20. avgusta. V okviru programa KPŠ sta prav tako predvideni še 24-urni duhovni obnovi v adventu in postu. Izkušnja kaže, da se vsakomur, ki svoje obveznosti razvrsti tako, da si vzame čas tudi za molitev, to bogato obrestuje v življenjskem zadovoljstvu in posledično v uspešnem poslanstvu.

s. Brigita Zelič

DUHOVNE VAJE ZA ŽUPNIJSKE GOSPODINJE

Duhovne vaje (DV) za župnijske gospodinje bodo zopet v mesecu juniju, od ponedeljka 16. do srede 18. junija v Baragovem zavodu v Novem mestu. Začeli bi ob 18.00 (ob 19.00 večerja) in končali v sredo s kosilom (odhod približno ob 13.00).

Duhovne vaje bo vodil gospod Janez Zdešar, župnik na Veliki Dolini. Gospodinje naj se prijavijo na naslov: g. Elizabeta Kos, Kapiteljska 2, 8000 Novo mesto (tel. 041-860-036).

Gospode župnike, ki imate gospodinje, prosimo, da svoji gospodinji priporočite udeležbo in jo pripeljete v Novo mesto – Šmihel (Baragov zavod) ter jo tudi odpeljete domov.

Pastoralna služba

SISTEMATSKI PREGLEDI DUHOVNIKOV

Na seji dekanov je bilo sklenjeno, da bodo letos sistematski pregledi za duhovnike v mesecu juniju in v začetku julija za najstarejšo skupino, ki je najbolj rizična in najštevilčnejša. Skušajte se držati datumov, ki so bili dogovorjeni po telefonu. Podrobna navodila boste duhovniki dobili pravočasno po pošti.

Pastoralna služba

Duhovnike obveščamo, da bo pogreb

duhovnika DR. JOŽEFA GOLE-ta,

ki je umrl 8. decembra 2013 v Milwaukeeju /ZDA/,

28. junija 2014 v Dobrniču.

ŠKOFIJSKO PEŠ ROMANJE NA ZAPLAZ 2014

V noči s 4. na 5. julij, ob 2.00 iz Novega mesta

Tako kot že vrsto let doslej bomo tudi letos iz Novega mesta peš romali na Zaplaz. Prehoditi je treba dobrih 30 km, kar ni tako veliko, da bi se človek ustrašil tega podviga; pa tudi ne tako malo, da bi pot vzeli preveč zlahka. Potrebno je nekaj telesne pripravljenosti in poleg uhojenih čevljev tudi veliko dobre volje in korajže. Predvsem pa romarskega duha in žive vere, ki nas spodbuja, da obiščemo svete kraje!

Slovenska beseda romar prihaja od italijanske besede Roma, po slovensko Rim. Naše ljudi, ki so se v davnini podali na pot večno mesto, so drugi imenovali romarji. Ta beseda je počasi postala sinonim za vse ljudi, ki so hodili na božjo pot v različne kraje, ki so spominjali na dogodke ali ljudi, povezane s krščansko vero, kot so Aachen, Köln, Santiago de Compostela, pri nas pa Sv. Višarje in pozneje še druga, mlajša romarska središča.

Naša domovina in tudi naša škofija ima veliko romarskih cerkva, kamor so nekoč naši predniki romali predvsem peš, redkeje z vozovi in šele v modernem času z vlaki, avtobusi ter avtomobili. Tako danes vsi romamo na Brezje, Sveto Goro, Ptujsko goro, Žeželj, šentjernejski Lurd in še marsikam drugam. Romati peš pa je nekaj povsem drugega. Pot je bolj ali manj dolga, prehoditi jo je treba korak za korakom, treba si je vzeti čas, pogosto premagovati utrujenost in

prenašati druge nevšečnosti, kot so žulji, dež ali vročina in podobne težave. Hoditi peš pa po drugi strani pomeni veliko priložnosti za premišljevanje, pogovor, molitev. Predvsem to, priložnost za molitev, ne samo z ustnicami in na glas, temveč tudi potihoma in v srcu, ne samo z besedami, temveč tudi s hojo in z nogami. Da, molitev z nogami! Hodiš, hodiš in pri tem čutiš, da to delaš zaradi Boga, zaradi Marije, ki te čaka v svetišču, kamor si namenjen. V duhu povezan s tistimi, ki so hodili pred teboj, v srčni navezi s svojimi najdražjimi, ki hodijo ob tebi, ali so ostali doma. Tudi zanje hodiš, da bi jim izprosil božje pomoči in tolažbe. Hodiš po cestah in poteh, gozdovih in zelenih travnikih, med vinogradi in žitnimi polji, mimo vasi in ljudi, ki te gledajo in si mislijo svoje. Eni se čudijo, drugi občudujejo, tretji norčujejo, spet drugi pohitijo v klet in postrežejo s cvičkom. Vse postaja molitev. Hoja za Kristusom.

To lahko izkusi le tisti, ki roma peš vsaj nekaj ur. Čim dlje si na poti, tem večje je doživetje! Tega ne morejo doživeti tisti, ki se na romanje odpravijo z avtobusi ali avtomobili. Saj je tudi to lepo, vendar ni isto. Romati peš je lepše in veliko bolj doživeto. Kdor ne verjame, naj poskusi! Priložnosti je veliko.

Na eno vas vabim sedaj. **Na peš romanje iz Novega mesta na Zaplaz, in sicer v noči s 4. na 5. julij letos. Ob vsakem vremenu. Odhod je sredi noči, ob 2.00. Od kod? Izpred stolnice na Kapitlju.** Stolni župnik nam bo podelil romarski blagoslov in odpravili se bomo na pot. Preko Marofa v Bršljin, pri velikem krožišču po poljski poti proti Kamencam (3.00), nato za vasjo proti gozdu in po stezi skozi gozd do avtoceste pri Karteljevem, nato vzporedno z avtocesto do mostu, kjer cesta zavije v Mali kal, mi pa preko mostu na staro avtocesto in nato ob robu cestišča do parkirišča Poljane (počitek), nato po vzporedni cesti do Nemške vasi in Trebnjega. Od tam po cesti proti Račjemu selu (počitek pri gostilni) in mimo cerkve po kolovozni poti v gozd pa po gozdu naprej do Trebanjskega vrha. Od tam je samo še dobro uro hoda do Zaplaza. Možni sta dve poti: desno na križišču proti Dolenji vasi, Čatežu in po cesti na Zaplaz, ali pa pri križišču levo in nato med vinogradi, skozi vasi Roje in Zagorica do prvih hiš na Čatežu, nato levo po stari romarski poti na Zaplaz.

Iz Novega mesta je okoli osem ur normalne hoje, s postanki lahko tudi malo več. **Romarska maša na Zaplazu bo ob 12. uri**. Po maši in potrebnem počitku bo okoli 13.30 za tiste, ki ne bodo imeli svojega prevoza domov, poskrbljeno za avtobusni prevoz do Novega mesta.

Drage bralke in bralci, končujem s povabilom, da se za peš romanje odločite tudi vi, vaši prijatelji in znanci! Lahko že v Novem mestu, lahko se nam pridružite pozneje: v Kamencah ob 3.00, na Karteljevem ob 4.30, v Trebnjem ob 7.00 uri.

Lahko pa iz domačega kraja, kjer koli že je, krenete po svoje in po svojih poteh, le to glejte, da boste do poldne na Zaplazu. Čim več nas bo, tem bolj bo veselo! Jaz se bom na pot podal že sedmič!

Janez Gril

DEJAVNOSTI G. ŠKOFA ANDREJA GLAVANA

Februar–maj 2014

Januar 2014

24. 1. je vodil somaševanje na srečanju katoliških novinarjev v Ljubljani.

27. 1. se je na Brdu pri Kranju udeležil sprejema predsednika RS za diplomatski zbor.

29. 1. je sodeloval na seji medškofijskega odbora za duhovne poklice v Novem mestu, popoldne je v Ljubljani vodil sejo MOD.

31. 1. je opravil kanonično vizitacijo (KV) v župniji Žužemberk.

Februar 2014

2. 2. je vodil somaševanje na dnevu posvečenega življenja v novomeški stolnici. Zvečer se je v Semiču udeležil odprtja razstave Skrite lepote lesa, umetniških del duhovnika Jožeta Zidanška.

3. 2. je sprejel obisk delegacije SDS v Ljubljani.

4. 2. KV Dobrnič

5. 2. se je v Podbočju udeležil dekanijske konference v pripravi na birmo v dekaniji Leskovec.

6. 2. KV Krka

10. 2. je posnel intervju za Radio Ognjišče.

11. 2. je v Novem mestu gostil sejo MO za ŽPS.

12. 2. KV Ajdovec

13. 2. KV Veliki Gaber in Sela pri Šumberku

14. 2. KV Ambrus in Šmihel pri Žužemberku

18. 2. KV Zagradec

19. 2. se je udeležil plenarne seje SPS v Celju.

24.–28. 2. se je udeležil duhovnih vaj za škofe v Castel Gandolfu.

Marec 2014

1. 3. se je udeležil večerje s kardinalom Raymondom Assisom pri brazilskem veleposlaniku.

2. 3. se je udeležil slovesnosti v Stični ob izročitvi kipa Naše Gospe Aparecide.

5. 3. se je v Baragovem zavodu udeležil pastoralne konference novomeške škofije.

7. 3. je opravil vizitacijo in vodil volitve v karmeličanskem samostanu v Mirni Peči. Za novo priorico je bila za mandat treh let izvoljena s. M. Veronika Božič.

9. 3. se je udeležil koncerta Koroška poje v Celovcu.

10. 3. je vodil sejo SŠK v Ljubljani.

11. 3. je maševal za udeležence katehetskega simpozija pri Svetem Duhu pri Škofji Loki.

12. 3. je v Cerknem vodil somaševanje na smučarskem dnevu duhovnikov.

15. 3. se je udeležil občnega zbora Nadškofijske karitas v Ljubljani.

19. 3. je skupaj z apostolskim nuncijem Juliuszem Januszem obiskal karmel v Mirni Peči. Zvečer je pri slovesnosti, ki jo je vodil nuncij, podelil odličje sv. Jožefa ge. Mimici Rade.

22. 3. se je udeležil občnega zbora ŠK v Baragovem zavodu.

26. 3. se je skupaj z novomeškimi duhovniki udeležil duhovne obnove v cistercijanskem samostanu v Stični, ki jo je vodil nadškof Marjan Turnšek.

29. 3. se je udeležil seje ŠPS v Nove mestu.

31. 3. se je na delovnem kosilu srečal z ministrom za obrambo RS Romanom Jakičem.

April 2014

3. 4. se je udeležil seje Grozdetovega odbora.

5. 4. je v Veliki Dolini podelil zakrament sv. birme 23 birmancem.

7. 4. je vodil somaševanje ob 5-letnici doma starejših v župniji LJ-Trnovo.

8.–15. 4. je snemal velikonočno poslanico in razne praznične intervjuje za slovenske in lokalne medije.

10. 4. je skupaj s škofom iz Brixna blagoslovil grajsko kapelo na blejskem gradu. Zvečer je na TEOF v LJ imel postno premišljevanje o finančnih zlomih.

17. 4. je v Novem mestu obhajal krizmeno mašo.

17.–20. 4. je deloma v Novem mestu, deloma v Ljubljani obhajal bogoslužja velikonočnega tridnevja.

21. 4. je na Krki podelil zakrament sv. birme 45 birmancem. Popoldne je v Žužemberku podelil zakrament sv. birme 59 birmancem.

26. 4. je v Leskovcu pri Krškem podelil zakrament sv. birme 32 birmancem.

26.–27. 4. se je udeležil kanonizacije papežev Janeza XXIII. in Janeza Pavla II. v Rimu.

Maj 2014

1. 5. je v Dobrniču podelil zakrament sv. birme 31 birmancem.

4. 5. je v Zagradcu podelil zakrament sv. birme 20 birmancem.

5. 5. se je udeležil skupne seje SŠK in KORUS v Ljubljani.

7. 5. se je udeležil delovnega zajtrka za predstavnike glavnih verskih skupnosti pri francoskem veleposlaniku.

9. 5. se je v Vitanju udeležil sv. maše in državne proslave ob 10-letnici vstopa Slovenije v EZ.

10. 5. je v novomeškem Šmihelu podelil zakrament sv. birme 30 birmancem.

11. 5. je v Kostanjevici na Krki podelil zakrament sv. birme 33 birmancem. Popoldne je blagoslovil obnovljeni veliki zlati oltar, križev pot in druga obnovitvena dela pri romarski cerkvi v Crngrobu pri Škofji Loki.

12. 5. je v Ljubljani sprejel predstavnike vodstva skavtov ZSKSS.

14. 5. je vodil sejo duhovniškega sveta v Novem mestu.

15. 5. se je udeležil proslave ob dnevu slovenske vojske v vojašnici v Kranju.

17. 5. je na Čatežu ob Savi podelil zakrament sv. birme 16 birmancem.

18. 5. je v Ambrusu podelil zakrament sv. birme 15 birmancem. Popoldne je v Šmihelu pri Žužemberku podelil zakrament sv. birme 12 birmancem in sv. obhajilo 4 prvoobhajancem. Zvečer se je v Cankarjevem domu v Ljubljani udeležil letnega koncerta zborov ŠKG.

19. 5. je v Ljubljani opravil prvi del skrutinijev z novomeškimi in ljubljanskimi bogoslovci.

22. 5. je na Rakovniku v Ljubljani vodil somaševanje s profesorji ob dnevu TEOF.

24. 5. je na Brezjah vodil slovesno somaševanje škofov in duhovnikov ob 200-letnici milostne podobe Marije Pomagaj. Popoldne je v Cerkljah ob Krki podelil zakrament sv. birme 38 birmancem.

25. 5. je v župniji Sv. Križ – Podbočje podelil zakrament sv. birme 44 birmancem. Popoldne je na Zaplazu vodil somaševanje škofov in duhovnikov ob Grozdetovi nedelji.

26. 5. je v Ljubljani opravil drugi del skrutinijev z ljubljanskimi bogoslovci.

29. 5. je v Zagradcu blagoslovil temeljni kamen za novo stavbo devetletke.

31. 5. je v Krškem podelil zakrament sv. birme 6 birmancem. Popoldne se je na Bledu udeležil srečanja in vodil somaševanje na srečanju revije Magnificat.

NAPOVEDNIK

Junij:

1. Grozdetov molitveni shod na Zaplazu, sv. maša ob 16.00
4. Dies sanctificationis po dekanijah
7. Maša za pobite domobrance in druge žrtve revolucionarnega nasilja v Kočevskem Rogu v soboto ob 11.00
15. Somaševanje duhovnikov jubilantov na Zaplazu ob 16.00
21. Nadaljevanje seje plenuma ŠPS na ordinariatu ob 9.30

Julij:

4–5. Peš romanje na k Mariji na Zaplaz, začetek ob 2.00 pred stolnico
6. Grozdetov molitveni shod na Zaplazu, sv. maša ob 16.00

Avgust:

3. Grozdetov molitveni shod na Zaplazu, sv. maša ob 16.00
14. Maša in procesija na Zaplazu na predvečer praznika ob 20.00
15. Obnovitev izročitve Mariji na Zaplazu ob 10.00
27. Rekolekcija in družabno srečanje duhovnikov v Škocjanu in v Leničevem domu ob 10.00
30. Romanje bolnikov in invalidov novomeške škofije na Zaplaz, rožni venec ob 10.00, maša ob 10.30

September:

Pastoralni tečaj v Baragovem zavodu v začetku septembra

6. Vseslovensko romanje v Ludbreg na Hrvaškem
13. Molitveni dan za duhovne poklice na Zaplazu ob 10.00
14. Nedelja svetniških kandidatov
20. Srečanje mladih v STIČNI

29. in 30. Vpis v katehetsko-pastoralno šolo ob 16.00 v Baragovem zavodu

Oktober

6. Grozdetov molitveni shod na Zaplazu, sv. maša ob 16.00
23. Maša ob začetku akademskega leta v stolnici
29. Seja Duhovniškega sveta v sejni sobi na škofiji ob 9.30

KAZALO

UVODNIK	1
TUDI ŠKOFIJA PIŠE PASTORALNI NAČRT	3
OB NAPAKAH SE UČIMO – TUDI LITURGIČNIH!	6
SAMO CERKVENA POROKA SPET TRKA NA VRATA	9
VESELJE PRIDIGANJA	11
DA BI BOŽJI KRUH VEDNO DELILE SVETE ROKE	14
DUHOVNIKI JUBILANTI IN DIES SANCTIFICATIONIS	21
DELO VIKARJA V VOJAŠKIH MISIJAH	22
DUHOVNIŠKI DNEVI – IN ODZIVI NANJE	24
MIMICA RADE – PREJEMNICA ODLIČJA SV. JOŽEFA 2014	26
SPREJEM ODLIKOVANKE V DOMAČI ŽUPNIJI STARI TRG OB KOLPI	28
ORATORIJ – KAKO GA DOŽIVLJAMO V TREBNJEM	30
NIKODEMOVI VEČERI 2014	32
SOL ZEMLJE IN LUČ SVETA	35
KRIŽ JE ZNAMENJE ODPUŠČANJA IN SPRAVE	36
NEKAJ MISLI OB ZUNANJI UREDITVI PROSTORA NA ZAPLAZU	38
MOLITVENA URA ZA DUHOVNE POKLICE NA ZAPLAZU	39
USPOSABLJANJE ZA OZNANJEVANJE VESELE NOVICE …	40
DUHOVNE VAJE ZA ŽUPNIJSKE GOSPODINJE	41
SISTEMATSKI PREGLEDI DUHOVNIKOV	41
ŠKOFIJSKO PEŠ ROMANJE NA ZAPLAZ 2014	42
DEJAVNOSTI G. ŠKOFA ANDREJA GLAVANA	44
NAPOVEDNIK	47

Jagode naše pastorale, Glasilo Škofije Novo mesto
Izdaja: Pastoralna služba; Odgovarja: prelat Božidar Metelko; Ureja: mag. Igor Luzar, Tehnični urednik Janko Jožef Pirc, Naslovnica: Zaplaz 2014, foto Jože Potrpin; Jezikovni pregled: Marija Bratina; Grafična priprava in tisk: Špes, grafični studio, Novo mesto

»Gospodu je res všeč, da se pogovarja s svojim ljudstvom. Pridigar pa ima nalogo, da svojim ljudem da izkusiti to veselje« *(čl. 141)*

»Pridigar mora poznati srce svoje župnije, da bi videl, kje je hrepenenje po Bogu živo in goreče ...« *(čl. 137)*

Papež Frančišek, Apostolska spodbuda »Veselje evangelija«

JAGODE NAŠE PASTORALE

številka
2

ISSN 2332-2701